T027 BÁT NHÃ X Q473-P78 Thật Tế.

Đại Tạng Kinh (Linh Sơn Pháp Bảo)

soá 220 – kinh ñaïi Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña, QUYEÅN 473 1

Phaåm 78: THAÄT TEÁ (1) Luùc baáy giôø, Cuï thoï Thieän Hieän baïch Ñöùc Phaät raèng: –Baïch Theá Toân, neáu caùc höõu tình vaø laøm vieäc cuûa höõu tình ñeàu hoaøn toaøn chaúng theå naém baét ñöôïc thì caùc Ñaïi Boà-taùt vì ai thöïc haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa? Phaät baûo: –Thieän Hieän, caùc Ñaïi Boà-taùt chæ laáy thaät teá laøm löôïng, neân thöïc haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa. Naøy Thieän Hieän, oâng neân bieát, neáu coù höõu tình teá khaùc vôùi thaät teá naøy, thì caùc Ñaïi Boà-taùt khoâng neân thöïc haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät- ña saâu xa. Vì höõu tình teá khoâng khaùc thaät teá, cho neân caùc Ñaïi Boà-taùt vì caùc höõu tình thöïc haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa. Laïi nöõa Thieän Hieän, khi thöïc haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña thì caùc Ñaïi Boà-taùt duøng phaùp thaät teá khoâng hoaïi, ñeå an laäp höõu tình, giuùp hoï truï trong thaät teá. Cuï thoï Thieän Hieän baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, neáu höõu tình teá töùc laø thaät teá, vì sao luùc thöïc haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa thì Ñaïi Boà-taùt duøng phaùp thaät teá khoâng hoaïi, laøm an laäp höõu tình, giuùp hoï truï trong thaät teá? Baïch Theá Toân, cho höõu tình an laäp höõu tình, giuùp truï trong thaät teá töùc laø an laäp thaät teá, laøm cho truï trong thaät teá. Baïch Theá Toân, khi thöïc haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa, thì Ñaïi Boà-taùt naøo laøm an laäp thaät teá giuùp truï trong thaät teá, an laäp töï taùnh, giuùp truï trong töï taùnh. Nhöng ñuùng ra khoâng neân an laäp töï taùnh, truï trong töï taùnh. Vì sao noùi nhö vaäy? Vì khi thöïc haønh Baùt-nhaõ ba- la-maät-ña saâu xa thì Ñaïi Boà-taùt duøng phaùp thaät teá khoâng hoaïi ñeå an laäp höõu tình, giuùp truï trong thaät teá. Phaät baûo: –Thieän Hieän, khoâng theå an laäp thaät teá, giuùp truï trong thaät teá, cuõng khoâng theå an laäp töï taùnh, khieán truï trong töï taùnh. Caùc Ñaïi Boà- taùt thöïc haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa nhôø phöông tieän thieän xaûo neân coù theå an laäp höõu tình truï trong thaät teá. Nhöng höõu tình teá khoâng khaùc thaät teá, höõu tình teá vôùi thaät teá khoâng hai, khoâng khaùc bieät. Cuï thoï Thieän Hieän baïch Phaät:

soá 220 – kinh ñaïi Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña, QUYEÅN 473 2

–Baïch Theá Toân, nhöõng gì goïi laø phöông tieän thieän xaûo cuûa Ñaïi Boà-taùt? Vì khi caùc Ñaïi Boà-taùt thöïc haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa, nhôø söùc phöông tieän thieän xaûo naøy neân caùc Ñaïi Boà-taùt an laäp höõu tình, truï trong thaät teá maø töôùng thaät teá khoâng theå hoaïi. Phaät baûo: –Thieän Hieän, khi thöïc haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa caùc Ñaïi Boà-taùt thaønh töïu phöông tieän thieän xaûo nhö vaäy, nhôø söùc phöông tieän thieän xaûo naøy, neân an laäp höõu tình truï trong phaùp boá thí, sau khi an laäp roài, thuyeát phaùp boá thí cho hoï nghe khoâng coù töôùng sai khaùc ôû chaën tröôùc, giöõa, sau. Boá thí nhö vaäy nghóa laø: ôû chaën ñaàu, giöõa, sau ñeàu laø khoâng, ngöôøi boá thí, keû nhaän thí, quaû baùo boá thí, cuõng ñeàu laø khoâng, ôû trong thaät teá taát caû moïi thöù khoâng sôû höõu

cuõng chaúng theå naém baét ñöôïc. Caùc oâng ñöøng chaáp boá thí, ngöôøi thí, keû nhaän thí, quaû boá thí, taát caû ñeàu sai khaùc. Neáu caùc oâng coù theå khoâng chaáp boá thí, ngöôøi thí, keû nhaän thí, quaû boá thí moãi moãi ñeàu sai khaùc, thì vieäc tu phöôùc boá thí seõ tôùi cam loà, ñöôïc quaû cam loà vaø quyeát ñònh laáy quaû cam loà laøm haäu bieân. Laïi noùi theá naøy, caùc oâng giöõ vieäc tu boá thí naøy, ñöøng chaáp giöõ saéc cho ñeán thöùc; ñöøng chaáp giöõ nhaõn xöù cho ñeán yù xöù; ñöøng chaáp giöõ saéc xöù cho ñeán phaùp xöù; ñöøng chaáp giöõ nhaõn giôùi cho ñeán yù giôùi; ñöøng chaáp giöõ saéc giôùi cho ñeán phaùp giôùi; ñöøng chaáp giöõ nhaõn thöùc giôùi cho ñeán yù thöùc giôùi; ñöøng chaáp giöõ nhaõn xuùc cho ñeán yù xuùc; ñöøng chaáp giöõ caùc thoï do nhaõn xuùc laøm duyeân sinh ra cho ñeán caùc thoï do yù xuùc laøm duyeân sinh ra; ñöøng chaáp giöõ ñòa giôùi cho ñeán thöùc giôùi; ñöøng chaáp giöõ nhaân duyeân cho ñeán taêng thöôïng duyeân; ñöøng chaáp giöõ caùc phaùp do duyeân sinh ra; ñöøng chaáp giöõ voâ minh cho ñeán laõo töû; ñöøng chaáp giöõ Boá thí ba-la-maät-ña cho ñeán Baùt-nhaõ ba-la- maät-ña; ñöøng chaáp giöõ boán Tónh löï, boán Voâ löôïng taâm, boán Ñònh voâ saéc; ñöøng chaáp giöõ boán Nieäm truï cho ñeán taùm chi Thaùnh ñaïo; ñöøng chaáp giöõ phaùp moân giaûi thoaùt Khoâng, Voâ töôùng, Voâ nguyeän; ñöøng chaáp giöõ phaùp khoâng beân trong cho ñeán phaùp khoâng khoâng taùnh töï taùnh; ñöøng chaáp giöõ chaân nhö cho ñeán caûnh giôùi chaúng theå nghó baøn; ñöøng chaáp giöõ boán Thaùnh ñeá khoå, taäp, dieät, ñaïo; ñöøng chaáp giöõ taùm Giaûi thoaùt cho ñeán möôøi Bieán xöù; ñöøng chaáp giöõ baäc Tònh quaùn cho ñeán baäc Nhö Lai; ñöøng chaáp giöõ baäc Cöïc hyû cho ñeán baäc Phaùp vaân;

soá 220 – kinh ñaïi Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña, QUYEÅN 473 3

ñöøng chaáp giöõ taát caû phaùp moân Ñaø-la-ni, taát caû phaùp moân Tam-ma- ñòa; ñöøng chaáp giöõ naêm loaïi maét, saùu pheùp thaàn thoâng; ñöøng chaáp giöõ möôøi löïc cuûa Nhö Lai cho ñeán möôøi taùm phaùp Phaät baát coäng; ñöøng chaáp giöõ ba möôi hai töôùng toát, taùm möôi veû ñeïp cuûa baäc Ñaïi só; ñöøng chaáp giöõ phaùp khoâng queân maát, taùnh luoân luoân xaû; ñöøng chaáp giöõ töôùng trí Nhaát thieát, trí Ñaïo töôùng, trí Nhaát thieát töôùng; ñöøng chaáp giöõ taát caû haïnh Boà-taùt; ñöøng chaáp giöõ quaû vò Giaùc ngoä cao toät cuûa chö Phaät; ñöøng chaáp giöõ phaùp thieän, phaùp khoâng thieän; ñöøng chaáp giöõ phaùp höõu kyù, phaùp voâ kyù; ñöøng chaáp giöõ phaùp höõu laäu, phaùp voâ laäu; ñöøng chaáp giöõ phaùp theá gian, phaùp xuaát theá gian; ñöøng chaáp giöõ phaùp höõu vi, phaùp voâ vi. Vì sao nhö vaäy? Vì taát caû söï boá thí ñeàu laø khoâng; taát caû keû thí, taùnh keû thí ñeàu laø khoâng; taát caû ngöôøi nhaän thí, taùnh ngöôøi nhaän thí ñeàu laø khoâng; taát caû quaû thí, taùnh quaû thí ñeàu laø khoâng. ÔÛ trong phaùp khoâng thì vieäc boá thí, ngöôøi thí, keû nhaän thí vaø quaû baùo cuûa boá thí ñeàu chaúng theå naém baét ñöôïc. Vì sao? Vì töï taùnh sai bieät cuûa caùc phaùp naøy hoaøn toaøn ñeàu laø khoâng, vì trong söï khoâng roát raùo caùc phaùp nhö theá ñeàu chaúng theå naém baét ñöôïc. Do caùc phaùp naøy chaúng theå naém baét ñöôïc, neân caùc phaùp bò naém giöõ kia cuõng chaúng theå naém baét ñöôïc. Laïi nöõa Thieän Hieän, khi haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa, caùc Ñaïi Boà-taùt thaønh töïu phöông tieän thieän

xaûo nhö theá, do söùc phöông tieän thieän xaûo, neân hoï an laäp höõu tình, giuùp truï vaøo tònh giôùi. Sau khi ñaõ an laäp roài laïi noùi theá naøy: “Ngaøy nay, caùc oâng neân raát thöông xoùt taát caû chuùng sinh, taát caû höõu tình xa lìa söï gieát haïi sinh maïng, noùi roäng ra laø neân töø boû taø kieán, tu haønh chaùnh kieán.” Vì sao vaäy? Vì caùc phaùp nhö theá ñeàu khoâng töï taùnh. Caùc oâng khoâng neân phaân bieät chaáp tröôùc, caùc oâng laïi neân quaùn saùt nhö thaät. Phaùp naøo goïi laø phaùp sinh ra yù muoán ñoaïn maïng soáng aáy, do nhaân duyeân naøo muoán ñoaïn maïng soáng kia? Noùi roäng ra cho ñeán phaùp naøo goïi laø taø kieán, muoán phaùt sinh taø kieán, laïi nöõa do nhaân duyeân gì laïi phaùt sinh taø kieán? Nhö vaäy, töï taùnh cuûa taát caû ñeàu laø khoâng. Naøy Thieän Hieän, khi thöïc haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa, caùc Ñaïi Boà-taùt thaønh töïu phöông tieän thieän xaûo nhö theá, coù khaû naêng kheùo leùo thaønh thuïc caùc loaïi chuùng sinh, ñem voâ löôïng phaùp moân noùi quaû boá thí vaø tònh giôùi

soá 220 – kinh ñaïi Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña, QUYEÅN 473 4

ñeàu khoâng choã ñaéc cho chuùng sinh nghe, khieán cho hoï bieát quaû boá thí vaø tònh giôùi ñeàu coù töï taùnh laø khoâng, ñaõ bieát roõ quaû tu boá thí vaø tònh giôùi ñeàu coù töï taùnh laø khoâng, neân hoï coù theå khoâng chaáp tröôùc ñoái vôùi quaû tu boá thí cuøng tònh giôùi. Do khoâng chaáp tröôùc neân taâm khoâng bò taùn loaïn, vì taâm khoâng taùn loaïn neân phaùt sinh trí tueä vi dieäu. Do trí tueä vi dieäu, neân vónh vieãn ñoaïn töø thuøy mieân vaø caùc trieàn phöôïc sau ñoù nhaäp vaøo caûnh giôùi Voâ dö y Nieát-baøn. Nhö vaäy, naøy Thieän Hieän, y theo theá tuïc maø noùi, chaúng y theo thaéng nghóa. Vì sao vaäy? Vì trong phaùp khoâng, khoâng coù chuùt phaùp nhoû naøo coù theå ñaéc; hoaëc ñaõ ñöôïc Nieát-baøn, hoaëc ñang ñöôïc Nieát-baøn, hoaëc seõ ñöôïc Nieát-baøn, hoaëc ngöôøi ñöôïc Nieát-baøn, hoaëc lyù do ñöôïc Nieát-baøn, nhö vaäy taát caû ñeàu khoâng choã coù, hoaøn toaøn ñeàu khoâng. Taùnh roát raùo khoâng töùc laø Nieát-baøn. Lìa Nieát-baøn naøy khoâng coù phaùp sai khaùc. Laïi nöõa Thieän Hieän, khi haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa caùc Ñaïi Boà-taùt thaønh töïu phöông tieän thieän xaûo nhö theá, nhôø söùc phöông tieän thieän xaûo neân thaáy caùc höõu tình coù nhieàu giaän döõ, ñem loøng thöông xoùt, duøng phöông tieän noùi lôøi daïy baûo sau: “Ngaøy nay, caùc oâng neân tu phaùp nhaãn, vui phaùp nhaãn, ñieàu phuïc taâm giaän döõ, thöôøng haønh phaùp nhaãn. Phaùp laøm oâng giaän ñeàu coù töï taùnh laø khoâng, vì sao trong ñoù laïi sinh giaän döõ? Caùc oâng neân quaùn saùt nhö thaät, do phaùp naøo ta sinh giaän döõ? Ai sinh giaän döõ? Vaø giaän döõ vôùi ai? Caùc phaùp nhö theá ñeàu coù baûn taùnh laø khoâng. Phaùp coù baûn taùnh laø khoâng thì chöa töøng chaúng khoâng. Taùnh khoâng nhö theá chaúng phaûi vieäc Phaät laøm, chaúng phaûi vieäc Ñoäc giaùc laøm, chaúng phaûi vieäc Thanh vaên laøm, chaúng phaûi vieäc Trôøi, Roàng, Döôïc-xoa, Kieàn-ñaït-phöôïc, A-toá-laïc, Yeát-loä-ñoà, Khaån-naïi-laïc, Maïc-hoâ-laïc-giaø, Nhaân phi nhaân laøm, cuõng chaúng phaûi vieäc Töù ñaïi Thieân vöông chuùng cho ñeán trôøi Tha hoùa töï taïi laøm, cuõng chaúng phaûi trôøi Phaïm chuùng cho ñeán trôøi Saéc cöùu caùnh laøm ra, cuõng chaúng phaûi trôøi Voâ bieân xöù cho ñeán Phi töôûng phi phi töôûng xöù laøm ra. Caùc oâng neân nhö thaät quaùn xeùt, do ñaâu

maø sinh giaän giöõ nhö theá, do ngöôøi naøo, khôûi leân vôùi ai, seõ chòu quaû baùo gì, hieän taïi ñöôïc lôïi ích gì? Taát caû phaùp ñeàu coù baûn taùnh laø khoâng, trong taùnh khoâng chaúng coù choã giaän döõ, neân nhaãn nhuïc ñeå ñöôïc lôïi ích.” Nhö vaäy, Thieän Hieän, khi haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa,

soá 220 – kinh ñaïi Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña, QUYEÅN 473 5

caùc Ñaïi Boà-taùt thaønh töïu phöông tieän thieän xaûo, thaønh thuïc, an laäp höõu tình vaøo chaân lyù taùnh khoâng, vaøo nhaân quaû taùnh khoâng, laàn laàn ñem ñaïo quaû Voâ thöôïng Boà-ñeà, thò hieän khuyeán khích, daïy baûo, khen ngôïi, chuùc möøng, giuùp kheùo an truï vaø mong choùng chöùng ñöôïc. Nhö vaäy, Thieän Hieän, y vaøo theá tuïc maø noùi, chaúng y vaøo thaéng nghóa. Vì sao vaäy? Vì trong baûn taùnh khoâng naêng ñaéc, sôû ñaéc, nôi ñaéc, luùc ñaéc taát caû ñeàu chaúng coù. Thieän Hieän neân bieát, ñoù goïi laø lyù khoâng cuûa baûn taùnh thaät teá. Vì muoán laøm lôïi ích cho caùc höõu tình neân caùc Ñaïi Boà-taùt döïa vaøo lyù khoâng baûn taùnh thaät teá naøy, ñeå thöïc haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa, thì chaúng naém baét höõu tình vaø caùc vieäc laøm cuûa hoï. Vì sao? Thieän Hieän, vì taát caû phaùp ñeàu lìa höõu tình, do höõu tình neân phaùp khoâng theå ñaéc, phaùp vaø höõu tình ñoái ñaõi nhau maø hieän höõu vaäy. Laïi nöõa Thieän Hieän, khi haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa, caùc Ñaïi Boà-taùt thaønh töïu ñöôïc phöông tieän thieän xaûo nhö theá, nhôø söùc phöông tieän thieän xaûo naøy, neân thaáy caùc höõu tình thaâm taâm luoân bieáng nhaùc, xa lìa tinh taán, vì theá caùc Ñaïi Boà-taùt duøng phöông tieän khuyeán khích, daïy baûo laøm caùc höõu tình tinh taán phaùt taâm tu caùc phaùp laønh, neân noùi lôøi nhö vaäy: “Caùc thieän nam neân coù nieàm tin saâu saéc vaø thoï trì phaùp khoâng bieáng nhaùc ôû trong baûn taùnh khoâng khoâng, ngöôøi bieáng nhaùc khoâng, nôi bieáng nhaùc khoâng, luùc bieáng nhaùc khoâng, khoâng coù phaùp phaùt sinh bieáng nhaùc. Taát caû ñeàu coù baûn taùnh laø khoâng vaø chaúng vöôït lyù khoâng, caùc oâng neân phaùt taâm tinh taán, töø boû bieáng nhaùc, sieâng naêng tu caùc phaùp laønh. Ñoù laø tu Boá thí ba-la- maät-ña cho ñeán Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña; hoaëc tu boán Tónh löï, tu boán Voâ löôïng, boán Ñònh voâ saéc; hoaëc tu boán Nieäm truï cho ñeán taùm chi Thaùnh ñaïo; hoaëc tu phaùp moân giaûi thoaùt Khoâng, Voâ töôùng, Voâ nguyeän; hoaëc truï phaùp khoâng beân trong cho ñeán phaùp khoâng khoâng taùnh töï taùnh; hoaëc tu chaân nhö cho ñeán caûnh giôùi chaúng theå nghó baøn; hoaëc truï Thaùnh ñeá khoå, taäp, dieät, ñaïo; hoaëc tu taùm Giaûi thoaùt cho ñeán möôøi Bieán xöù; hoaëc tu baäc Tònh quaùn cho ñeán baäc Nhö Lai; hoaëc tu baäc Cöïc hyû cho ñeán baäc Phaùp vaân; hoaëc tu taát caû phaùp moân Ñaø-la- ni, taát caû phaùp moân Tam-ma-ñòa; hoaëc tu naêm loaïi maét, saùu pheùp thaàn thoâng; hoaëc tu möôøi löïc cuûa Nhö Lai cho ñeán möôøi taùm phaùp Phaät baát coäng; hoaëc tu ba möôi hai töôùng toát, taùm möôi veû ñeïp cuûa

soá 220 – kinh ñaïi Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña, QUYEÅN 473 6

baäc Ñaïi só; hoaëc tu phaùp khoâng queân maát, taùnh luoân luoân xaû; hoaëc tu trí Nhaát thieát, trí Ñaïo töôùng, trí Nhaát thieát töôùng; hoaëc tu quaû Döï löu cho ñeán quaû Ñoäc giaùc Boà-ñeà; hoaëc tu taát caû haïnh Ñaïi Boà-taùt; hoaëc tu quaû vò

Giaùc ngoä cao toät cuûa chö Phaät; hoaëc tu taát caû voâ löôïng Phaät phaùp khaùc, neân sieâng naêng tinh taán, chôù sinh löôøi nhaùc, neáu sinh löôøi nhaùc thì chòu khoå voâ cuøng. Caùc thieän nam, taát caû phaùp naøy baûn taùnh ñeàu laø khoâng, khoâng coù chöôùng ngaïi. Caùc oâng neân quaùn chaân lyù baûn taùnh khoâng, beân trong phaùp khoâng coù chöôùng ngaïi, khoâng coù keû löôøi nhaùc, khoâng coù phaùp löôøi nhaùc, nôi choán, thôøi gian vaø lyù do löôøi nhaùc ôû ñaây cuõng chaúng theå naém baét ñöôïc. Nhö vaäy, Thieän Hieän, khi haønh Baùt-nhaõ ba- la-maät-ña saâu xa, caùc Ñaïi Boà-taùt thaønh töïu ñöôïc phöông tieän thieän xaûo thuø thaéng, an laäp taát caû höõu tình, giuùp hoï truï vaøo nôi chaân lyù baûn taùnh khoâng cuûa caùc phaùp, tuy giuùp hoï an truï maø khoâng sinh töôûng phaân bieät. Vì sao? Vì chaân lyù taùnh khoâng laø khoâng hai, khoâng phaân bieät, chaúng phaûi phaùp khoâng hai naøo maø ôû trong ñoù coù theå sinh töôûng phaân bieät. Laïi nöõa naøy Thieän Hieän, khi thöïc haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa, caùc Ñaïi Boà-taùt nöông vaøo baûn taùnh khoâng, daïy baûo, khuyeán khích caùc höõu tình sieâng naêng tu hoïc neân noùi theá naøy: “Naøy caùc thieän nam, caùc ngöôøi neân sieâng naêng tinh taán ñoái vôùi phaùp laønh, luùc tu Boá thí ba-la-maät-ña cho ñeán Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña chaúng neân suy nghó töôùng hai hoaëc chaúng hai ñoái vôùi caùc phaùp, khi tu boán Tónh löï, boán Voâ löôïng, boán Ñònh voâ saéc, chaúng neân suy nghó töôùng hai cuøng chaúng hai ñoái vôùi caùc phaùp naøy. Neáu khi tu boán Nieäm truï cho ñeán taùm chi Thaùnh ñaïo, chaúng neân suy nghó töôùng hai cuøng chaúng hai ñoái vôùi caùc phaùp naøy. Neáu khi tu phaùp moân giaûi thoaùt Khoâng, Voâ töôùng, Voâ nguyeän, chaúng neân suy nghó töôùng hai cuøng chaúng hai ñoái vôùi caùc phaùp naøy. Neáu nhö truï phaùp khoâng beân trong cho ñeán phaùp khoâng khoâng taùnh töï taùnh, chaúng neân suy nghó töôùng hai cuøng chaúng hai ñoái vôùi caùc phaùp naøy. Neáu khi truï chaân nhö cho ñeán caûnh giôùi chaúng theå nghó baøn, chaúng neân suy nghó töôùng hai cuøng chaúng hai ñoái vôùi caùc phaùp naøy. Neáu khi truï Thaùnh ñeá khoå, taäp, dieät, ñaïo, chaúng neân suy nghó töôùng hai cuøng chaúng hai ñoái vôùi caùc phaùp naøy. Neáu khi tu taùm Giaûi thoaùt cho ñeán möôøi Bieán xöù, naøy chaúng neân suy nghó töôùng hai

soá 220 – kinh ñaïi Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña, QUYEÅN 473 7

cuøng chaúng hai ñoái vôùi caùc phaùp naøy. Neáu khi tu baäc Tònh quaùn cho ñeán baäc Nhö Lai, chaúng neân suy nghó töôùng hai cuøng chaúng hai ñoái vôùi caùc phaùp naøy. Neáu khi tu baäc Cöïc hyû cho ñeán baäc Phaùp vaân, chaúng neân suy nghó töôùng hai cuøng chaúng hai ñoái vôùi caùc phaùp naøy. Neáu khi tu taát caû phaùp moân Ñaø-la-ni, taát caû phaùp moân Tam-ma-ñòa, chaúng neân suy nghó töôùng hai cuøng chaúng hai ñoái vôùi caùc phaùp naøy. Neáu khi tu naêm loaïi maét, saùu pheùp thaàn thoâng, chaúng neân suy nghó töôùng hai hoaëc chaúng hai ñoái vôùi caùc phaùp naøy. Neáu khi tu möôøi löïc cuûa Nhö Lai cho ñeán möôøi taùm phaùp Phaät baát coäng, chaúng neân suy nghó töôùng hai hoaëc chaúng hai ñoái vôùi caùc phaùp naøy. Neáu khi tu ba möôi hai töôùng toát, taùm möôi veû ñeïp cuûa baäc Ñaïi só, chaúng neân suy nghó töôùng hai hoaëc chaúng hai ñoái vôùi caùc phaùp naøy. Neáu khi tu phaùp khoâng queân maát, taùnh luoân luoân xaû, chaúng neân suy

nghó töôùng hai hoaëc chaúng hai ñoái vôùi caùc phaùp naøy. Neáu khi tu trí Nhaát thieát, trí Ñaïo töôùng, trí Nhaát thieát töôùng, chaúng neân suy nghó töôùng hai hoaëc chaúng hai ñoái vôùi caùc phaùp naøy. Neáu khi tu quaû Döï löu cho ñeán Ñoäc giaùc Boà-ñeà, chaúng neân suy nghó töôùng hai hoaëc chaúng hai ñoái vôùi caùc phaùp naøy. Neáu khi tu taát caû caùc haïnh Ñaïi Boà-taùt, quaû vò Giaùc ngoä cao toät cuûa chö Phaät chaúng neân suy nghó töôùng hai hoaëc chaúng hai ñoái vôùi caùc phaùp naøy. Neáu khi tu voâ löôïng Phaät phaùp khaùc, chaúng neân suy nghó töôùng hai hoaëc chaúng hai ñoái vôùi caùc phaùp naøy. Vì sao? Naøy thieän nam töû, caùc phaùp nhö theá ñeàu coù baûn taùnh khoâng, do chaân lyù laø khoâng, neân chaúng suy nghó laø hai hoaëc chaúng hai. Nhö vaäy naøy Thieän Hieän, khi haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa, caùc Ñaïi Boà-taùt thaønh töïu phöông tieän thieän xaûo thuø thaéng thöïc haønh haïnh Boà-taùt giaùo hoùa caùc höõu tình, sau khi ñaõ giaùo hoùa caùc loaøi höõu tình roài, vò aáy an laäp höõu tình töông öng vôùi ngöôøi aáy. Giuùp hoï truï vaøo quaû Döï löu, hoaëc giuùp truï quaû Nhaát lai, hoaëc giuùp truï vaøo quaû Baát hoaøn, hoaëc giuùp truï quaû A-la-haùn, hoaëc giuùp truï quaû Ñoäc giaùc Boà-ñeà, hoaëc giuùp truï quaû vò thuø thaéng cuûa Boà-taùt, hoaëc giuùp truï vaøo quaû vò Giaùc ngoä cao toät. Laïi nöõa Thieän Hieän, khi haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa, caùc Ñaïi Boà-taùt thaønh töïu ñöôïc phöông tieän thieän xaûo nhö theá. Nhôø söùc phöông tieän thieän xaûo nhö vaäy, neân thaáy caùc höõu tình taâm coù nhieàu taùn loaïn, khoâng nhieáp caùc caên neân phaùt sinh caùc nghieäp khoâng vaéng

soá 220 – kinh ñaïi Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña, QUYEÅN 473 8

laëng ñoái vôùi caùc caûnh duïc, thaáy nhö vaäy roài duøng phöông tieän thieän xaûo giuùp nhaäp thaéng ñònh, noùi leân lôøi naøy: “Haõy ñeán ñaây, caùc thieän nam, caùc oâng neân tu taäp phaùp Tam-ma-ñòa chôù khôûi taâm taùn loaïn vaø töôûng thaéng ñònh. Vì sao vaäy? Vì taát caû phaùp coù baûn taùnh laø khoâng. Trong baûn taùnh khoâng, khoâng coù phaùp coù theå ñaéc, khoâng theå goïi taùn loaïn, hoaëc goïi laø nhaát taâm. Neáu caùc ngöôøi thöôøng an truï vaøo thaéng ñònh naøy thì caùc vieäc laønh seõ mau thaønh töïu, tuøy vaøo choã öa thích maø truï vaøo baûn taùnh khoâng.” Nhöõng gì laø caùc vieäc laønh ñaõ laøm: Nghóa laø phaùt sinh nghieäp thaân, khaåu, yù thanh tònh thuø thaéng. Hoaëc Boá thí ba-la-maät-ña cho ñeán Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña; hoaëc tu phaùp moân giaûi thoaùt Khoâng, Voâ töôùng, Voâ nguyeän; hoaëc tu phaùp khoâng beân trong cho ñeán phaùp khoâng khoâng taùnh töï taùnh; hoaëc truï chaân nhö cho ñeán caûnh giôùi chaúng theå nghó baøn; hoaëc truï Thaùnh ñeá khoå, taäp, dieät, ñaïo; hoaëc tu boán Nieäm truï cho ñeán taùm chi Thaùnh ñaïo; hoaëc tu boán Tónh löï, boán Voâ löôïng, boán Ñònh voâ saéc; hoaëc tu taùm Giaûi thoaùt cho ñeán möôøi Bieán xöù; hoaëc tu baäc Tònh quaùn cho ñeán baäc Nhö Lai; hoaëc tu tôùi Boà- taùt Chaùnh taùnh ly sinh; hoaëc tu baäc Cöïc hyû cho ñeán baäc Phaùp vaân; hoaëc tu taát caû phaùp moân Ñaø-la-ni, taát caû phaùp moân Tam-ma-ñòa; hoaëc tu naêm loaïi maét, saùu pheùp thaàn thoâng; hoaëc tu möôøi löïc cuûa Nhö Lai cho ñeán möôøi taùm phaùp Phaät baát coäng; hoaëc tu ba möôi hai töôùng toát, taùm möôi veû ñeïp cuûa baäc Ñaïi só; hoaëc tu phaùp khoâng queân

maát, taùnh luoân luoân xaû; hoaëc tu trí Nhaát thieát, trí Ñaïo töôùng, trí Nhaát thieát töôùng; hoaëc tu ñaïo Thanh vaên, ñaïo Ñoäc giaùc, ñaïo Boà-taùt, ñaïo Nhö Lai; hoaëc tu quaû Döï löu cho ñeán Ñoäc giaùc Boà-ñeà; hoaëc tu haïnh Ñaïi Boà-taùt vaø quaû vò Giaùc ngoä cao toät cuûa Phaät; hoaëc ñem laïi söï thaønh töïu cho höõu tình, laøm nghieâm tònh coõi Phaät. Nhôø söùc thaéng ñònh taát caû caùc phaùp laønh thuø thaéng, thanh tònh cuûa ñònh nhö theá ñeàu mau thaønh töïu, an truï baûn taùnh khoâng theo söï öôùc nguyeän. Nhö vaäy Thieän Hieän, khi haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa, caùc Ñaïi Boà-taùt duøng phöông tieän thieän xaûo neân töø luùc môùi phaùt taâm cho ñeán khi ñaït cöùu caùnh thöôøng khoâng ngöøng nghó laøm vieäc laønh. Vì muoán laøm cho caùc loaøi höõu tình ñöôïc an laïc neân haøng Boà-taùt töø coõi Phaät naøy ñeán coõi Phaät kia luoân gaàn guõi cuùng döôøng chö Phaät Theá Toân. ÔÛ choã caùc Ñöùc Phaät, caùc Boà-taùt luoân laéng nghe thoï trì chaùnh phaùp duø xaû thaân roài

soá 220 – kinh ñaïi Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña, QUYEÅN 473 9

laïi thoï thaân traûi qua voâ löôïng kieáp maø ôû giöõa ñöôøng chaúng heà queân maát cho ñeán luùc ñaït quaû vò Giaùc ngoä cao toät. Ñaïi Boà-taùt naøy ñöôïc caùc caên Ñaø-la-ni khoâng giaûm. Vì sao? Vì Ñaïi Boà-taùt naøy kheùo tu ñaày ñuû trí Nhaát thieát trí, laøm vieäc caùc coõi thöôøng kheùo tö duy. Do kheùo tu ñaày ñuû trí Nhaát thieát, neân Boà-taùt coù khaû naêng tu taäp caùc ñaïo loä Thanh vaên, hoaëc Ñoäc giaùc, hoaëc Boà-taùt, hoaëc chö Phaät, hoaëc Thaéng thieân, hoaëc Thaéng nhaân, hoaëc Thaéng thaàn thoâng cuûa Boà-taùt. Do an truï vaøo ñaïo thaàn thoâng neân Ñaïi Boà-taùt thöôøng laøm cho caùc höõu tình ñöôïc an vui, duø phaûi traûi qua sinh töû luaân hoài maø thaàn thoâng thuø thaéng cuûa Boà-taùt cuõng khoâng giaûm suùt. Do thaàn thoâng khoâng giaûm suùt neân caùc Boà-taùt thöôøng laøm vieäc lôïi ích cho mình cho ngöôøi baèng caùc thaàn thoâng khaùc nhau. Nhö vaäy, Thieän Hieän, khi haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa, caùc Ñaïi Boà-taùt an truï vaøo phöông tieän thieän xaûo coù baûn taùnh khoâng laøm lôïi ích caùc loaøi höõu tình, laøm cho mau chöùng quaû vò Giaùc ngoä cao toät. Laïi nöõa naøy Thieän Hieän, khi haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa caùc Ñaïi Boà-taùt thaønh töïu phöông tieän thieän xaûo nhö theá, do söùc phöông tieän thieän xaûo naøy neân truï vaøo baûn taùnh khoâng, thaáy caùc höõu tình trí tueä caïn côït, ngu si, ñieân ñaûo gaây caùc aùc nghieäp, neân caùc Ñaïi Boà-taùt duøng phöông tieän daãn daét vaøo Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña, noùi lôøi nhö vaày: “Haõy ñeán ñaây, caùc thieän nam, caùc oâng neân tu Baùt-nhaõ ba- la-maät-ña saâu xa, quaùn baûn taùnh khoâng, vaéng laëng cuûa taát caû caùc phaùp. Neáu caùc oâng sieâng naêng tu taäp phaùp Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña naøy, quaùn baûn taùnh khoâng, ñeàu ñöôïc quaû cuûa taát caû cam loà, laáy ñònh cam loà laøm haäu bieân.” Naøy caùc thieän nam, taát caû phaùp naøy ñeàu coù baûn taùnh laø khoâng. Tuy höõu tình vaø caùc phaùp trong baûn taùnh khoâng ñeàu chaúng theå naém baét ñöôïc nhöng choã tu haønh cuõng khoâng thoaùi lui. Taïi vì sao? Naøy thieän nam töû, lyù baûn taùnh khoâng thì khoâng taêng, khoâng giaûm, trong baûn taùnh khoâng, khoâng coù phaùp taêng giaûm. Vì sao? Vì lyù baûn taùnh khoâng duøng khoâng taùnh laøm taùnh, lìa caùc phaân bieät, ñoaïn tröø caùc hyù

luaän, ôû trong ñaây khoâng coù phaùp taêng giaûm, do ñaây neân vieäc laøm khoâng thoaùi lui. Vaäy caùc ngöôøi neân tu Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña quaùn baûn taùnh khoâng, laøm vieäc ñaùng laøm.

soá 220 – kinh ñaïi Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña, QUYEÅN 473 10

Nhö vaäy naøy Thieän Hieän, khi haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa, caùc Ñaïi Boà-taùt duøng phöông tieän daïy baûo caùc loaøi höõu tình giuùp vaøo Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña, truï baûn taùnh khoâng, sieâng tu caùc vieäc laønh. Naøy Thieän Hieän, Ñaïi Boà-taùt thöôøng sieâng naêng khoâng boû vieäc daïy baûo höõu tình nhö theá, nghóa laø töï mình sieâng naêng haønh möôøi nghieäp laønh, cuõng khuyeân ngöôøi thöôøng haønh möôøi vieäc laønh, töï mình thöôøng thoï trì naêm giôùi cuûa Phaät töû taïi gia, cuõng khuyeân ngöôøi thöôøng thoï trì naêm giôùi cuûa Phaät töû taïi gia. Töï mình thöôøng thoï trì taùm giôùi cuûa Phaät töû taïi gia, cuõng khuyeân ngöôøi thöôøng thoï trì taùm giôùi cuûa Phaät töû taïi gia. Töï mình thöôøng thoï trì giôùi xuaát gia, cuõng khuyeân ngöôøi thöôøng thoï trì giôùi xuaát gia. Töï mình thöôøng tu haønh boán Tónh löï, boán Voâ löôïng, boán Ñònh voâ saéc, cuõng khuyeân ngöôøi thöôøng tu haønh boán Tónh löï, boán Voâ löôïng, boán Ñònh voâ saéc. Töï mình thöôøng tu haønh boán Nieäm truï cho ñeán taùm chi Thaùnh ñaïo, cuõng khuyeân ngöôøi thöôøng tu haønh boán Nieäm truï cho ñeán taùm chi Thaùnh ñaïo. Töï mình thöôøng tu haønh phaùp moân giaûi thoaùt Khoâng, Voâ töôùng, Voâ nguyeän, cuõng khuyeân ngöôøi thöôøng tu haønh phaùp moân giaûi thoaùt Khoâng, Voâ töôùng, Voâ nguyeän. Töï mình thöôøng tu haønh Boá thí ba-la- maät-ña cho ñeán Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña, cuõng khuyeân ngöôøi thöôøng tu haønh Boá thí ba-la-maät-ña cho ñeán Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña. Töï mình thöôøng an truï phaùp khoâng beân trong cho ñeán phaùp khoâng khoâng taùnh töï taùnh, cuõng khuyeân ngöôøi thöôøng an truï phaùp khoâng beân trong cho ñeán phaùp khoâng khoâng taùnh töï taùnh. Töï mình an truï chaân nhö cho ñeán caûnh giôùi chaúng theå nghó baøn, cuõng khuyeân ngöôøi an truï chaân nhö cho ñeán caûnh giôùi chaúng theå nghó baøn. Töï mình tu taäp Thaùnh ñeá khoå, taäp, dieät, ñaïo, cuõng khuyeân ngöôøi tu taäp Thaùnh ñeá khoå, taäp, dieät, ñaïo. Töï mình thöôøng tu haønh taùm Giaûi thoaùt cho ñeán möôøi Bieán xöù, cuõng khuyeân ngöôøi thöôøng tu haønh taùm Giaûi thoaùt cho ñeán möôøi Bieán xöù. Töï mình thöôøng tu haønh caùc baäc Boà-taùt, cuõng khuyeân ngöôøi thöôøng tu haønh caùc baäc Boà-taùt. Töï mình thöôøng tu haønh taát caû phaùp moân Ñaø-la-ni, taát caû phaùp moân Tam-ma-ñòa, cuõng khuyeân ngöôøi thöôøng tu haønh taát caû phaùp moân Ñaø-la-ni, taát caû phaùp moân Tam-ma- ñòa. Töï mình thöôøng tu hoïc naêm loaïi maét, saùu pheùp thaàn thoâng, cuõng khuyeân ngöôøi thöôøng tu hoïc naêm loaïi maét, saùu pheùp thaàn thoâng. Töï

soá 220 – kinh ñaïi Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña, QUYEÅN 473 11

mình thöôøng tu hoïc möôøi löïc cuûa Nhö Lai cho ñeán möôøi taùm phaùp Phaät baát coäng, cuõng khuyeân ngöôøi thöôøng tu hoïc möôøi löïc cuûa Nhö Lai cho ñeán möôøi taùm phaùp Phaät baát coäng. Töï mình thöôøng tu hoïc ba möôi hai töôùng toát, taùm möôi veû ñeïp cuûa baäc Ñaïi só, cuõng khuyeân ngöôøi thöôøng tu hoïc ba möôi hai

töôùng toát, taùm möôi veû ñeïp cuûa baäc Ñaïi só. Töï mình thöôøng tu hoïc phaùp khoâng queân maát, taùnh luoân luoân xaû, cuõng khuyeân ngöôøi thöôøng tu hoïc phaùp khoâng queân maát, taùnh luoân luoân xaû. Töï mình thöôøng tu hoïc trí Nhaát thieát, trí Ñaïo töôùng, trí Nhaát thieát töôùng, cuõng khuyeân ngöôøi thöôøng tu hoïc trí Nhaát thieát, trí Ñaïo töôùng, trí Nhaát thieát töôùng. Töï mình thöôøng phaùt sinh quaû Döï löu cho ñeán trí Ñoäc giaùc Boà-ñeà maø chaúng truï quaû Döï löu cho ñeán trí Ñoäc giaùc Boà-ñeà, cuõng khuyeân ngöôøi phaùt sinh quaû Döï löu cho ñeán trí Ñoäc giaùc Boà-ñeà, laøm cho truï ôû quaû Döï löu cho ñeán trí Ñoäc giaùc Boà- ñeà. Töï mình thöôøng phaùt khôûi caùc haïnh Ñaïi Boà-taùt, cuõng khuyeân ngöôøi thöôøng phaùt khôûi caùc haïnh Ñaïi Boà-taùt. Töï mình thöôøng phaùt khôûi quaû vò Giaùc ngoä cao toät, cuõng khuyeân ngöôøi thöôøng phaùt khôûi quaû vò Giaùc ngoä cao toät. Nhö vaäy naøy Thieän Hieän, khi haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa, caùc Ñaïi Boà-taùt duøng phöông tieän thieän xaûo töï mình sieâng tu möôøi nghieäp laønh, khoâng löôøi boû khuyeân daïy caùc loaøi höõu tình sieâng naêng tu möôøi nghieäp laønh. Naøy Thieän Hieän, ñaây goïi laø caùc Ñaïi Boà-taùt khi haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa duøng phöông tieän thieän xaûo, do söùc phöông tieän thieän xaûo naøy neân giuùp caùc höõu tình an truï trong thaät teá maø khoâng hoaïi töôùng thaät teá. Baây giôø, Cuï thoï Thieän Hieän laïi baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, neáu taát caû phaùp ñeàu coù baûn taùnh khoâng, höõu tình vaø caùc phaùp trong baûn taùnh khoâng ñeàu chaúng theå naém baét ñöôïc, vì vaäy ôû trong ñoù khoâng coù gì maø khoâng phaûi laø phaùp. Ñaïi Boà-taùt baèng caùch naøo vì höõu tình maø caàu chöùng ñaéc quaû vò Giaùc ngoä cao toät, muoán thöôøng laøm lôïi ích cho höõu tình ñeán taän ñôøi vò lai? Phaät baûo: –Thieän Hieän, ñuùng vaäy, ñuùng vaäy, nhö oâng lôøi ñaõ noùi! Sôû höõu cuûa caùc phaùp baûn taùnh ñeàu laø khoâng, höõu tình vaø phaùp trong baûn taùnh khoâng ñeàu chaúng theå naém baét ñöôïc, do ñaây, ôû trong aáy cuõng khoâng

soá 220 – kinh ñaïi Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña, QUYEÅN 473 12

coù gì khoâng phaûi laø phaùp. Thieän Hieän neân bieát, neáu taát caû phaùp chaúng coù baûn taùnh laø khoâng thì luùc thöïc haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa, caùc Ñaïi Boà-taùt khoâng neân an truù nôi chaân lyù baûn taùnh khoâng ñeå caàu chöùng quaû vò Giaùc ngoä cao toät, caùc Ñaïi Boà-taùt noùi phaùp baûn taùnh khoâng vì lôïi ích höõu tình. Vì taát caû caùc phaùp baûn taùnh khoâng cho neân Ñaïi Boà-taùt khi haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa môùi truï chaân lyù baûn taùnh khoâng cuûa taát caû phaùp maø khoâng caàu chöùng ñaéc quaû vò Giaùc ngoä cao toät, neân caùc Ñaïi Boà-taùt noùi phaùp baûn taùnh khoâng laøm lôïi ích caùc höõu tình. Thieän Hieän, baûn taùnh cuûa nhöõng phaùp gì ñeàu laø phaùp maø luùc thöïc haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa, caùc Ñaïi Boà-taùt ñaõ bieát roõ nhö thaät laø baûn taùnh khoâng vaø an truù vaøo baûn taùnh khoâng maø vì ngöôøi noùi phaùp. Thieän Hieän, saéc cho ñeán thöùc ñeàu coù baûn taùnh khoâng; nhaõn xöù cho ñeán yù xöù ñeàu coù baûn taùnh khoâng; saéc xöù cho ñeán phaùp xöù ñeàu coù baûn taùnh khoâng; nhaõn giôùi cho ñeán yù giôùi ñeàu coù baûn taùnh khoâng; saéc giôùi cho ñeán phaùp giôùi ñeàu coù baûn taùnh khoâng; nhaõn thöùc giôùi cho ñeán yù thöùc

giôùi ñeàu coù baûn taùnh khoâng; nhaõn xuùc cho ñeán yù xuùc ñeàu coù baûn taùnh khoâng; caùc thoï do nhaõn xuùc laøm duyeân sinh ra cho ñeán caùc thoï do yù xuùc laøm duyeân sinh ra ñeàu coù baûn taùnh khoâng; ñòa giôùi cho ñeán thöùc giôùi ñeàu coù baûn taùnh khoâng; nhaân duyeân cho ñeán taêng thöôïng duyeân ñeàu coù baûn taùnh khoâng; caùc phaùp do nhaân duyeân sinh ra ñeàu coù baûn taùnh khoâng; voâ minh cho ñeán laõo töû ñeàu coù baûn taùnh khoâng; Boá thí ba-la-maät-ña cho ñeán Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña ñeàu coù baûn taùnh khoâng; boán Tónh löï, boán Voâ löôïng, boán Ñònh voâ saéc ñeàu coù baûn taùnh khoâng; boán Nieäm truï cho ñeán taùm chi Thaùnh ñaïo ñeàu coù baûn taùnh khoâng; phaùp moân giaûi thoaùt Khoâng, Voâ töôùng, Voâ nguyeän ñeàu coù baûn taùnh khoâng; phaùp khoâng beân trong cho ñeán phaùp khoâng khoâng taùnh töï taùnh ñeàu coù baûn taùnh khoâng; chaân nhö cho ñeán caûnh giôùi chaúng theå nghó baøn ñeàu coù baûn taùnh khoâng; Thaùnh ñeá khoå, taäp, dieät, ñaïo ñeàu coù baûn taùnh khoâng; taùm Giaûi thoaùt cho ñeán baäc Nhö Lai ñeàu coù baûn taùnh khoâng; baäc Cöïc hyû cho ñeán baäc Phaùp vaân ñeàu coù baûn taùnh khoâng; taát caû phaùp moân Ñaø-la-ni, taát caû phaùp moân Tam- ma-ñòa ñeàu coù baûn taùnh khoâng; naêm loaïi maét, saùu pheùp thaàn thoâng ñeàu coù baûn taùnh khoâng; möôøi löïc cuûa Nhö Lai cho ñeán möôøi taùm

soá 220 – kinh ñaïi Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña, QUYEÅN 473 13

phaùp Phaät baát coäng ñeàu coù baûn taùnh khoâng; ba möôi hai töôùng toát, taùm möôi veû ñeïp cuûa baäc Ñaïi só ñeàu coù baûn taùnh khoâng; phaùp khoâng queân maát, taùnh luoân luoân xaû ñeàu coù baûn taùnh khoâng; trí Nhaát thieát, trí Ñaïo töôùng, trí Nhaát thieát töôùng ñeàu coù baûn taùnh khoâng; quaû Döï löu cho ñeán quaû Ñoäc giaùc Boà-ñeà ñeàu coù baûn taùnh khoâng; taát caû caùc haïnh Ñaïi Boà-taùt ñeàu coù baûn taùnh khoâng; quaû vò Giaùc ngoä cao toät cuûa chö Phaät ñeàu coù baûn taùnh khoâng; vieäc ñoaïn tröø vónh vieãn söï töông tuïc cuûa caùc taäp khí phieàn naõo noái nhau ñeàu coù baûn taùnh khoâng. Khi haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa, caùc Ñaïi Boà-taùt ñeàu bieát nhö thaät veà caùc uaån nhö saéc cho ñeán söï ñoaïn tröø vónh vieãn taäp khí phieàn naõo töông tuïc ñeàu coù baûn taùnh khoâng. Sau khi truï baûn taùnh khoâng, hoï vì caùc höõu tình tuyeân noùi phaùp baûn taùnh khoâng nhö vaäy. Laïi nöõa Thieän Hieän, neáu taùnh phaùp khoâng beân trong baûn taùnh chaúng khoâng; neáu taùnh phaùp khoâng beân ngoaøi, phaùp khoâng caû trong ngoaøi, phaùp khoâng khoâng, phaùp khoâng lôùn, phaùp khoâng thaéng nghóa, phaùp khoâng höõu vi, phaùp khoâng voâ vi, phaùp khoâng roát raùo, phaùp khoâng khoâng bieân giôùi, phaùp khoâng taûn maïn chaúng ñoåi khaùc, phaùp khoâng baûn taùnh, phaùp khoâng töï töôùng coäng töôùng, phaùp khoâng nôi taát caû phaùp, phaùp khoâng chaúng theå naém baét ñöôïc, phaùp khoâng khoâng taùnh, phaùp khoâng töï taùnh, phaùp khoâng khoâng taùnh töï taùnh cuõng coù baûn taùnh chaúng khoâng thì vôùi baûn taùnh chaúng khoâng aáy, khi haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa caùc Ñaïi Boà-taùt, chaúng neân vì caùc höõu tình thuyeát taát caû phaùp baûn taùnh ñeàu laø khoâng. Neáu noùi ra lôøi naøy ñeå hoaïi baûn taùnh khoâng nhöng lyù baûn taùnh khoâng cuõng chaúng coù hoaïi,

chaúng thöôøng cuõng chaúng ñoaïn. Vì sao vaäy? Vì chaân lyù baûn taùnh khoâng voán khoâng coù phöông, khoâng coù choã truï, khoâng coù choã ñeán cuõng khoâng coù nôi ñi. Chaân lyù khoâng nhö theá goïi laø phaùp truï. ÔÛ trong phaùp naøy khoâng hôïp, khoâng tan, khoâng theâm, khoâng bôùt, khoâng sinh, khoâng dieät, khoâng nhieãm, khoâng tònh, ñoù laø taùnh maø taát caû phaùp voán truï vaøo ñoù. Caùc Ñaïi Boà-taùt an truï vaøo trong aáy, mong caàu quaû vò Giaùc ngoä cao toät thì khoâng thaáy coù phaùp coù choã caàu, khoâng thaáy coù phaùp khoâng coù choã caàu. Vì taát caû phaùp voán khoâng choã truï neân goïi laø phaùp truï. Caùc Ñaïi Boà-taùt an truï ôû ñoù ñeå thöïc haønh Baùt-nhaõ ba-la- maät-ña saâu xa. Do thaáy taát caû phaùp baûn taùnh khoâng neân chaéc chaén khoâng thoaùi lui ñoái vôùi quaû vò Giaùc ngoä cao toät. Vì sao? Vì Ñaïi Boà-taùt

soá 220 – kinh ñaïi Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña, QUYEÅN 473 14

naøy chaúng thaáy coù phaùp naøo laøm chöôùng ngaïi. Do thaáy taát caû phaùp khoâng chöôùng ngaïi neân ñoái vôùi quaû vò Giaùc ngoä cao toät khoâng sinh nghi hoaëc vaø chaúng thoaùi lui. Laïi nöõa naøy Thieän Hieän, caùc Ñaïi Boà-taùt truï baûn taùnh khoâng vaøo taát caû phaùp, quaùn baûn taùnh khoâng ñeàu voâ sôû ñaéc, nghóa laø ngaõ, höõu tình, doøng sinh maïng, söï sinh khôûi, söï döôõng duïc, söï tröôûng thaønh, chuû theå luaân hoài, yù sinh, nho ñoàng, söï taïo taùc, söï thoï nhaän, caùi bieát, caùi thaáy ñeàu chaúng theå naém baét ñöôïc, saéc cho ñeán thöùc cuõng chaúng theå naém baét ñöôïc. Nhaõn xöù cho ñeán yù xöù cuõng chaúng theå naém baét ñöôïc. Saéc xöù cho ñeán phaùp xöù cuõng chaúng theå naém baét ñöôïc. Nhaõn giôùi cho ñeán yù thöùc giôùi cuõng chaúng theå naém baét ñöôïc. Saéc giôùi cho ñeán phaùp giôùi cuõng chaúng theå naém baét ñöôïc. Nhaõn thöùc cho ñeán yù thöùc cuõng chaúng theå naém baét ñöôïc. Nhaõn xuùc cho ñeán yù xuùc cuõng chaúng theå naém baét ñöôïc. Caùc thoï do nhaõn xuùc laøm duyeân sinh ra cho ñeán caùc thoï do yù xuùc laøm duyeân sinh ra cuõng chaúng theå naém baét ñöôïc. Ñòa giôùi cho ñeán thöùc giôùi cuõng chaúng theå naém baét ñöôïc. Nhaân duyeân cho ñeán taêng thöôïng duyeân cuõng chaúng theå naém baét ñöôïc. Caùc phaùp theo duyeân sinh ra cuõng chaúng theå naém baét ñöôïc. Voâ minh cho ñeán laõo töû cuõng chaúng theå naém baét ñöôïc. Boá thí ba-la-maät- ña cho ñeán Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña cuõng chaúng theå naém baét ñöôïc. Phaùp khoâng beân trong cho ñeán phaùp khoâng khoâng taùnh töï taùnh cuõng chaúng theå naém baét ñöôïc. Chaân nhö cho ñeán caûnh giôùi chaúng theå nghó baøn cuõng chaúng theå naém baét ñöôïc. Thaùnh ñeá khoå, taäp, dieät, ñaïo cuõng chaúng theå naém baét ñöôïc. Boán Nieäm truï cho ñeán taùm chi Thaùnh ñaïo cuõng chaúng theå naém baét ñöôïc. Boán Tónh löï, boán Voâ löôïng, boán Ñònh voâ saéc cuõng chaúng theå naém baét ñöôïc. Taùm Giaûi thoaùt cho ñeán möôøi Bieán xöù cuõng chaúng theå naém baét ñöôïc. Phaùp moân giaûi thoaùt Khoâng, Voâ töôùng, Voâ nguyeän cuõng chaúng theå naém baét ñöôïc. Baäc Tònh quaùn cho ñeán baäc Nhö Lai cuõng chaúng theå naém baét ñöôïc. Baäc Cöïc hyû cho ñeán baäc Phaùp vaân cuõng chaúng theå naém baét ñöôïc. Taát caû phaùp moân Ñaø-la-ni, taát caû phaùp moân Tam-ma-ñòa cuõng chaúng theå naém baét ñöôïc. Naêm loaïi maét, saùu pheùp thaàn thoâng cuõng chaúng theå naém baét ñöôïc. Möôøi

löïc cuûa Nhö Lai cho ñeán möôøi taùm phaùp Phaät baát coäng cuõng chaúng theå naém baét ñöôïc. Phaùp khoâng queân maát, taùnh luoân luoân xaû cuõng chaúng theå naém baét ñöôïc. Trí Nhaát thieát, trí Ñaïo töôùng, trí

soá 220 – kinh ñaïi Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña, QUYEÅN 473 15

Nhaát thieát töôùng cuõng chaúng theå naém baét ñöôïc. Quaû Döï löu cho ñeán quaû Ñoäc giaùc Boà-ñeà cuõng chaúng theå naém baét ñöôïc. Taát caû haïnh cuûa Ñaïi Boà-taùt cuõng chaúng theå naém baét ñöôïc. Quaû vò Giaùc ngoä cao toät cuûa chö Phaät cuõng chaúng theå naém baét ñöôïc. Phaùp thieän, phaùp chaúng thieän cuõng chaúng theå naém baét ñöôïc. Phaùp höõu kyù, phaùp voâ kyù cuõng chaúng theå naém baét ñöôïc. Phaùp höõu laäu, phaùp voâ laäu cuõng chaúng theå naém baét ñöôïc. Phaùp theá gian, phaùp xuaát theá gian cuõng chaúng theå naém baét ñöôïc. Phaùp höõu vi, phaùp voâ vi cuõng chaúng theå naém baét ñöôïc. Ba möôi hai töôùng toát, taùm möôi veû ñeïp cuûa baäc Ñaïi só cuõng chaúng theå naém baét ñöôïc.

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

KINH ÑAÏI BAÙT-NHAÕ BA-LA-MAÄT-ÑA QUYEÅN 474

Phaåm 78: THAÄT TEÁ (2) Naøy Thieän Hieän neân bieát, nhö coù Nhö Lai ÖÙng Chaùnh Ñaúng Giaùc hoùa laøm boán chuùng laø Bí-soâ, Bí-soâ-ni, OÂ-ba-saùch-ca, OÂ-ba-tö-ca roài traûi qua moät kieáp, hoaëc hôn moät kieáp, giaû söû vò Hoùa Phaät vì boán chuùng kia tuyeân noùi chaùnh phaùp. YÙ oâng nghó nhö theá naøo? Nhöõng chuùng hoùa ra nhö theá coù theå ñöôïc quaû Döï löu, hoaëc quaû Nhaát lai, hoaëc quaû Baát hoaøn, hoaëc quaû A-la-haùn, hoaëc quaû Ñoäc giaùc Boà-ñeà, hoaëc ñöôïc thoï kyù quaû vò Giaùc ngoä cao toät khoâng? Thieän Hieän thöa: –Baïch Theá Toân, khoâng theå ñöôïc. Vì sao? Vì caùc chuùng ñöôïc hoùa ra ôû ñaây ñeàu khoâng coù thaät, chaúng phaûi chaúng coù phaùp chaân thaät maø coù theå ñaéc quaû, coù theå ñöôïc thoï kyù. Phaät baûo: –Thieän Hieän, caùc phaùp cuõng nhö vaäy, baûn taùnh ñeàu laø khoâng, ñeàu khoâng thaät coù, vaäy ôû trong phaùp aáy coù nhöõng Ñaïi Boà-taùt naøo, noùi phaùp gì vaø noùi cho nhöõng höõu tình naøo? Laøm cho hoï chöùng ñaéc quaû Döï löu, hoaëc quaû Nhaát lai, hoaëc quaû Baát hoaøn, hoaëc quaû A-la-haùn, hoaëc quaû Ñoäc giaùc Boà-ñeà, hoaëc ñöôïc thoï kyù quaû vò Giaùc ngoä cao toät? Thieän Hieän neân bieát, caùc Ñaïi Boà-taùt tuy vì haøng höõu tình noùi phaùp khoâng, nhöng caùc höõu tình thaät chaúng theå naém baét ñöôïc. Caùc Ñaïi Boà-taùt vì thöông xoùt höõu tình kia ñoïa trong caùc phaùp ñieân ñaûo neân cöùu vôùt ñöa vaøo an truï phaùp khoâng ñieân ñaûo, phaùp khoâng ñieân ñaûo aáy laø khoâng phaân bieät, vì khoâng phaân bieät neân khoâng ñieân ñaûo. Neáu coù phaân bieät thì coù ñieân ñaûo neân caùc höõu tình troâi vaøo caùc neûo luaân hoài. Naøy Thieän Hieän neân bieát, ñieân ñaûo laø phaùp khoâng ñieân ñaûo, söï khoâng ñieân ñaûo, khoâng coù ngaõ, khoâng coù höõu tình, noùi roäng ra cho ñeán khoâng coù caùi bieát, khoâng coù caùi thaáy, cuõng khoâng coù saéc, thoï, töôûng, haønh, thöùc, cuõng khoâng coù nhaõn xöù cho ñeán yù xöù; cuõng khoâng coù saéc xöù cho ñeán

phaùp xöù; cuõng khoâng coù nhaõn giôùi cho ñeán yù giôùi; cuõng khoâng coù saéc giôùi cho ñeán phaùp giôùi; cuõng khoâng coù nhaõn thöùc giôùi cho ñeán yù thöùc giôùi; cuõng khoâng coù nhaõn xuùc cho ñeán yù xuùc; cuõng khoâng coù caùc thoï do nhaõn xuùc laøm duyeân sinh ra cho ñeán caùc thoï do yù xuùc laøm duyeân sinh ra; cuõng khoâng coù ñòa giôùi cho ñeán thöùc giôùi; cuõng khoâng coù nhaân duyeân cho ñeán taêng thöôïng duyeân; cuõng khoâng coù caùc phaùp do duyeân sinh ra; cuõng khoâng voâ minh cho ñeán laõo töû; cuõng khoâng Boá thí ba-la-maät-ña cho ñeán Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña; cuõng khoâng phaùp khoâng beân trong cho ñeán phaùp khoâng khoâng taùnh töï taùnh; cuõng khoâng chaân nhö cho ñeán caûnh giôùi chaúng theå nghó baøn; cuõng khoâng Thaùnh ñeá khoå, taäp, dieät, ñaïo; cuõng khoâng coù boán Nieäm truï cho ñeán taùm chi Thaùnh ñaïo; cuõng khoâng coù boán Tónh löï, boán Voâ löôïng, boán Ñònh voâ saéc; cuõng khoâng coù taùm Giaûi thoaùt cho ñeán möôøi Bieán xöù; cuõng khoâng phaùp moân giaûi thoaùt Khoâng, Voâ töôùng, Voâ nguyeän; cuõng khoâng baäc Tònh quaùn cho ñeán baäc Nhö Lai; cuõng khoâng baäc Cöïc hyû cho ñeán baäc Phaùp vaân; cuõng khoâng coù naêm loaïi maét, saùu pheùp thaàn thoâng; cuõng khoâng möôøi löïc cuûa Nhö Lai cho ñeán möôøi taùm phaùp Phaät baát coäng; cuõng khoâng coù ba

möôi hai töôùng toát, taùm möôi veû ñeïp cuûa baäc Ñaïi só; cuõng khoâng coù phaùp khoâng queân maát, taùnh luoân luoân xaû; cuõng khoâng trí Nhaát thieát, trí Ñaïo töôùng, trí Nhaát thieát töôùng; cuõng khoâng quaû Döï löu cho ñeán Ñoäc giaùc Boà-ñeà; cuõng khoâng coù taát caû caùc haïnh Ñaïi Boà- taùt; cuõng khoâng quaû vò Giaùc ngoä cao toät cuûa chö Phaät. Naøy Thieän Hieän, taát caû ñoù ñeàu laø khoâng sôû höõu töùc laø baûn taùnh khoâng. Khi thöïc haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa, caùc Ñaïi Boà-taùt an truï vaøo phaùp naøy thaáy caùc höõu tình ñoïa vaøo töôûng ñieân ñaûo duøng phöông tieän thieän xaûo laøm cho hoï ñöôïc giaûi thoaùt. Nghóa laø laøm hoï giaûi thoaùt caùi töôûng veà ngaõ vaø voâ ngaõ, töôûng veà höõu tình vaø khoâng höõu tình, noùi roäng ra cho ñeán töôûng veà caùi bieát vaø khoâng bieát, töôûng veà caùi thaáy vaø khoâng thaáy, cuõng laøm cho giaûi thoaùt caùi töôûng veà thöôøng vaø voâ thöôøng, töôûng laïc khoâng laïc, töôûng tònh baát tònh, cuõng laøm giaûi thoaùt töôûng veà saéc, thoï, töôûng, haønh, thöùc vaø töôûng khoâng saéc, thoï, töôûng, haønh, thöùc; cuõng laøm cho giaûi thoaùt töôûng nhaõn xöù cho ñeán yù xöù vaø töôûng khoâng nhaõn xöù cho ñeán yù xöù; cuõng laøm cho giaûi thoaùt töôûng saéc xöù cho ñeán phaùp xöù vaø töôûng khoâng saéc xöù cho ñeán phaùp xöù; cuõng laøm cho giaûi thoaùt töôûng nhaõn giôùi cho ñeán yù giôùi vaø töôûng khoâng nhaõn giôùi cho ñeán yù giôùi; cuõng laøm cho giaûi thoaùt töôûng saéc giôùi cho ñeán phaùp giôùi vaø töôûng khoâng saéc giôùi cho ñeán phaùp giôùi; cuõng laøm cho giaûi thoaùt töôûng nhaõn thöùc giôùi cho ñeán yù thöùc giôùi vaø töôûng khoâng nhaõn thöùc giôùi cho ñeán yù thöùc giôùi; cuõng laøm cho giaûi thoaùt töôûng nhaõn xuùc cho ñeán yù xuùc, töôûng khoâng nhaõn xuùc cho ñeán yù xuùc; cuõng laøm cho giaûi thoaùt töôûng caùc thoï do nhaõn xuùc laøm duyeân sinh ra cho ñeán caùc thoï do yù xuùc laøm duyeân sinh ra vaø töôûng khoâng caùc thoï do nhaõn xuùc laøm duyeân

sinh ra cho ñeán caùc thoï do yù xuùc laøm duyeân sinh ra; cuõng laøm cho giaûi thoaùt töôûng khoâng ñòa giôùi cho ñeán thöùc giôùi vaø töôûng khoâng ñòa giôùi cho ñeán thöùc giôùi; cuõng laøm cho giaûi thoaùt töôûng nhaân duyeân cho ñeán taêng thöôïng duyeân vaø töôûng khoâng nhaân duyeân cho ñeán taêng thöôïng duyeân; cuõng laøm cho giaûi thoaùt töôûng caùc phaùp töø duyeân sinh ra vaø töôûng khoâng coù caùc phaùp töø duyeân sinh ra; cuõng laøm cho giaûi thoaùt töôûng voâ minh cho ñeán laõo töû vaø töôûng khoâng voâ minh cho ñeán laõo töû; cuõng laøm cho giaûi thoaùt töôûng Boá thí ba-la- maät-ña cho ñeán Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña vaø töôûng khoâng Boá thí ba-la-maät-ña cho ñeán Baùt- nhaõ ba-la-maät-ña; cuõng laøm cho giaûi thoaùt töôûng phaùp khoâng beân trong cho ñeán phaùp khoâng khoâng taùnh töï taùnh vaø töôûng khoâng phaùp khoâng beân trong cho ñeán phaùp khoâng khoâng taùnh töï taùnh; cuõng laøm cho giaûi thoaùt töôûng chaân nhö cho ñeán caûnh giôùi chaúng theå nghó baøn vaø töôûng khoâng chaân nhö cho ñeán caûnh giôùi chaúng theå nghó baøn; cuõng laøm cho giaûi thoaùt töôûng Thaùnh ñeá khoå, taäp, dieät, ñaïo vaø töôûng khoâng Thaùnh ñeá khoå, taäp, dieät, ñaïo; cuõng laøm cho giaûi thoaùt töôûng boán Nieäm truï cho ñeán taùm chi Thaùnh ñaïo vaø töôûng khoâng boán Nieäm truï cho ñeán taùm chi Thaùnh ñaïo; cuõng laøm cho giaûi thoaùt töôûng boán Tónh löï, boán Voâ löôïng, boán Ñònh voâ saéc vaø töôûng khoâng boán Tónh löï, boán Voâ löôïng, boán Ñònh voâ saéc; cuõng laøm cho giaûi thoaùt taùm Giaûi thoaùt cho ñeán möôøi Bieán xöù vaø töôûng khoâng taùm Giaûi thoaùt cho ñeán möôøi Bieán xöù; cuõng laøm cho giaûi thoaùt töôûng phaùp moân giaûi thoaùt Khoâng, Voâ töôùng, Voâ nguyeän vaø töôûng khoâng phaùp moân giaûi thoaùt Khoâng, Voâ töôùng, Voâ nguyeän; cuõng laøm cho giaûi thoaùt töôûng baäc Tònh quaùn cho ñeán baäc Nhö Lai vaø töôûng khoâng baäc Tònh quaùn cho ñeán baäc Nhö Lai; cuõng laøm cho giaûi thoaùt töôûng baäc Cöïc hyû cho ñeán baäc Phaùp vaân vaø töôûng khoâng baäc Cöïc hyû cho ñeán baäc Phaùp vaân; cuõng laøm cho giaûi thoaùt töôûng taát caû phaùp moân Ñaø-la-ni, taát caû phaùp moân Tam-ma-ñòa vaø töôûng khoâng giaûi thoaùt taát caû phaùp moân Ñaø-la-ni, taát caû phaùp moân Tam-ma-ñòa; cuõng laøm cho giaûi thoaùt töôûng naêm loaïi maét, saùu pheùp thaàn thoâng vaø töôûng khoâng naêm loaïi maét, saùu pheùp thaàn thoâng; cuõng laøm cho giaûi thoaùt töôûng möôøi löïc cuûa Nhö Lai cho ñeán möôøi taùm

phaùp Phaät baát coäng vaø töôûng khoâng möôøi löïc cuûa Nhö Lai cho ñeán möôøi taùm phaùp Phaät baát coäng; cuõng laøm cho giaûi thoaùt töôûng ba möôi hai töôùng toát, taùm möôi veû ñeïp cuûa baäc Ñaïi só vaø töôûng khoâng ba möôi hai töôùng toát, taùm möôi veû ñeïp cuûa baäc Ñaïi só; cuõng laøm cho giaûi thoaùt töôûng coù phaùp khoâng queân maát, taùnh luoân luoân xaû vaø töôûng khoâng phaùp khoâng queân maát, taùnh luoân luoân xaû; cuõng laøm cho giaûi thoaùt töôûng trí Nhaát thieát, trí Ñaïo töôùng, trí Nhaát thieát töôùng vaø töôûng khoâng trí Nhaát thieát, trí Ñaïo töôùng, trí Nhaát thieát töôùng; cuõng laøm cho giaûi thoaùt töôûng quaû Döï löu cho ñeán Ñoäc giaùc Boà-ñeà vaø töôûng khoâng quaû Döï löu cho ñeán Ñoäc giaùc Boà-ñeà; cuõng laøm cho giaûi thoaùt töôûng taát caû haïnh Ñaïi Boà-taùt vaø töôûng

khoâng taát caû haïnh Ñaïi Boà-taùt; cuõng laøm cho giaûi thoaùt töôûng quaû vò Giaùc ngoä cao toät cuûa chö Phaät vaø töôûng khoâng quaû vò Giaùc ngoä cao toät cuûa chö Phaät; cuõng laøm cho giaûi thoaùt naêm thuû uaån taát caû caùc phaùp höõu laäu; cuõng laøm cho giaûi thoaùt boán Nieäm truï, taát caû caùc phaùp voâ laäu. Vì sao? Taát caû boán Nieäm truï caùc phaùp voâ laäu chaúng phaûi nghóa thuø thaéng, khoâng sinh, khoâng dieät, khoâng töôùng, khoâng voâ vi, khoâng hyù luaän, khoâng phaân bieät, cho neân cuõng caàn giaûi thoaùt. Thaéng nghóa chaân thaät aáy töùc laø baûn taùnh khoâng. Baûn taùnh khoâng töùc laø quaû vò Giaùc ngoä cao toät cuûa chö Phaät ñaõ chöùng ñöôïc. Thieän Hieän neân bieát, trong phaùp naøy khoâng coù ngaõ cho ñeán caùi thaáy coù theå ñöôïc; cuõng khoâng coù saéc cho ñeán thöùc coù theå ñöôïc; cuõng khoâng coù nhaõn xöù cho ñeán yù xöù coù theå ñöôïc; cuõng khoâng coù saéc xöù cho ñeán phaùp xöù coù theå ñöôïc; cuõng khoâng nhaõn giôùi cho ñeán yù giôùi coù theå ñöôïc; cuõng khoâng saéc giôùi cho ñeán phaùp giôùi coù theå ñöôïc; cuõng khoâng nhaõn thöùc giôùi cho ñeán yù thöùc giôùi coù theå ñöôïc; cuõng khoâng nhaõn xuùc cho ñeán yù xuùc coù theå ñöôïc; cuõng khoâng caùc thoï do nhaõn xuùc laøm duyeân sinh ra cho ñeán caùc thoï do yù xuùc laøm duyeân sinh ra coù theå ñöôïc; cuõng khoâng ñòa giôùi cho ñeán thöùc giôùi coù theå ñöôïc; cuõng khoâng nhaân duyeân cho ñeán taêng thöôïng duyeân coù theå ñöôïc; cuõng khoâng caùc phaùp töø duyeân sinh ra coù theå ñöôïc; cuõng khoâng voâ minh cho ñeán laõo töû coù theå ñöôïc; cuõng khoâng Boá thí ba-la-maät-ña cho ñeán Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña coù theå ñöôïc; cuõng khoâng phaùp khoâng beân trong cho ñeán phaùp khoâng khoâng taùnh töï taùnh coù theå ñöôïc; cuõng khoâng chaân nhö cho ñeán caûnh giôùi chaúng theå nghó baøn coù theå ñöôïc; cuõng khoâng Thaùnh ñeá khoå, taäp, dieät, ñaïo coù theå ñöôïc; cuõng khoâng boán Nieäm truï cho ñeán taùm chi Thaùnh ñaïo coù theå ñöôïc; cuõng khoâng boán Tónh löï, boán Voâ löôïng, boán Ñònh voâ saéc coù theå ñöôïc; cuõng khoâng taùm Giaûi thoaùt cho ñeán möôøi Bieán xöù coù theå ñöôïc; cuõng khoâng phaùp moân giaûi thoaùt Khoâng, Voâ töôùng, Voâ nguyeän; cuõng khoâng baäc Tònh quaùn cho ñeán baäc Nhö Lai coù theå ñöôïc; cuõng khoâng baäc Cöïc hyû cho ñeán baäc Phaùp vaân coù theå ñöôïc; cuõng khoâng taát caû phaùp moân Ñaø-la-ni, taát caû phaùp moân Tam-ma-ñòa coù theå ñöôïc; cuõng khoâng naêm loaïi maét, saùu pheùp thaàn thoâng coù theå ñöôïc; cuõng khoâng möôøi löïc cuûa Nhö Lai cho ñeán möôøi taùm phaùp Phaät baát coäng coù theå ñöôïc; cuõng khoâng ba möôi hai töôùng toát, taùm möôi veû ñeïp cuûa baäc Ñaïi só; cuõng khoâng khoâng phaùp khoâng queân maát, taùnh luoân luoân xaû coù theå ñöôïc; cuõng khoâng trí Nhaát thieát, trí Ñaïo töôùng, trí Nhaát thieát töôùng coù theå ñöôïc; cuõng khoâng quaû Döï löu cho ñeán Ñoäc giaùc Boà-ñeà coù theå ñöôïc; cuõng khoâng taát caû caùc haïnh Ñaïi Boà-taùt coù theå ñöôïc; cuõng khoâng quaû vò Giaùc ngoä cao toät cuûa chö Phaät coù theå ñöôïc. Thieän Hieän neân bieát, caùc Ñaïi Boà-taùt khoâng vì ñaïo Chaùnh ñaúng Voâ thöôïng Boà-ñeà maø caàu quaû vò Giaùc ngoä cao toät, chæ vì taát caû phaùp baûn taùnh laø khoâng neân caàu chöùng quaû vò Giaùc ngoä cao toät. Giôùi haïn tröôùc, sau, giöõa baûn taùnh khoâng naøy thöôøng coù baûn taùnh laø khoâng, chöa töøng chaúng khoâng. Vì muoán ñoä thoaùt caùc

höõu tình, chaáp töôûng höõu tình vaø töôûng phaùp neân caùc Ñaïi Boà-taùt truï baûn taùnh khoâng Ba-la-maät-ña haønh trí Ñaïo töôùng. Khi thöïc haønh

trí Ñaïo töôùng Ñaïi Boà-taùt naøy ñöôïc taát caû ñaïo loä hoaëc Thanh vaên, hoaëc Ñoäc giaùc, hoaëc Boà-taùt, hoaëc chö Phaät. Thieän Hieän neân bieát, Ñaïi Boà-taùt naø ñöôïc vieân maõn ñoái vôùi taát caû ñaïo loä roài môùi coù theå ñaày ñuû khaû naêng giaùo hoùa thaønh thuïc caùc höõu tình, laøm thanh tònh trang nghieâm vieäc caàu vaøo coõi Phaät, tieáp tuïc thöïc haønh cho tôùi khi chöùng quaû vò Giaùc ngoä cao toät, luùc ñaõ chöùng quaû vò Giaùc ngoä cao toät, caùc Ñaïi Boà-taùt coù khaû naêng khieán Phaät nhaõn khoâng bò huûy hoaïi. Sao goïi laø Phaät nhaõn? Phaät nhaõn laø baûn taùnh khoâng. Chö Phaät quaù khöù, vò lai, hieän taïi truï ôû caùc theá giôùi möôøi phöông vì caùc höõu tình tuyeân noùi chaùnh phaùp ñeàu laáy baûn taùnh khoâng naøy laøm Phaät nhaõn. Thieän Hieän neán bieát, chaéc chaén khoâng coù chö Phaät lìa baûn taùnh khoâng maø xuaát hieän ôû ñôøi. Chö Phaät ra ñôøi ñeàu noùi nghóa baûn taùnh khoâng. Höõu tình ñöôïc giaùo hoùa caàn phaûi nghe Phaät thuyeát chaân lyù baûn taùnh khoâng môùi nhaäp vaøo ñaïo Thaùnh, ñöôïc quaû Thaùnh, lìa baûn taùnh khoâng thì khoâng coù phöông tieän naøo khaùc. Naøy Thieän Hieän, caùc Ñaïi Boà-taùt muoán chöùng quaû vò Giaùc ngoä cao toät neân an truï chaân lyù baûn taùnh khoâng, tu haønh saùu phaùp Ba-la-maät-ña vaø caùc haïnh Ñaïi Boà-taùt khaùc. Neáu caùc Ñaïi Boà-taùt an truï vaøo ñuùng chaân lyù baûn taùnh khoâng, tu haønh saùu phaùp Ba-la-maät-ña vaø caùc Ñaïi Boà-taùt thì khoâng thoaùi lui trí Nhaát thieát trí, thöôøng laøm an vui taát caû höõu tình. Baáy giôø Cuï thoï Thieän Hieän baïch Phaät raèng: –Baïch Theá Toân, caùc Ñaïi Boà-taùt raát laø hieám coù, tuy haønh taát caû phaùp coù baûn taùnh khoâng maø thöôøng khoâng huûy hoaïi ñoái vôùi baûn taùnh khoâng. Nghóa laø chaúng chaáp saéc cho ñeán thöùc khaùc baûn taùnh khoâng; cuõng chaúng chaáp nhaõn xöù cho ñeán yù xöù khaùc baûn taùnh khoâng; cuõng khoâng chaáp saéc xöù cho ñeán phaùp xöù khaùc baûn taùnh khoâng; cuõng khoâng chaáp nhaõn giôùi cho ñeán yù giôùi khaùc baûn taùnh khoâng; cuõng khoâng chaáp saéc giôùi cho ñeán phaùp giôùi khaùc baûn taùnh khoâng; cuõng khoâng chaáp nhaõn thöùc giôùi cho ñeán yù thöùc giôùi khaùc baûn taùnh khoâng; cuõng khoâng chaáp nhaõn xuùc cho ñeán yù xuùc khaùc baûn taùnh khoâng; cuõng khoâng chaáp caùc thoï do nhaõn xuùc laøm duyeân sinh ra cho ñeán caùc thoï do yù xuùc laøm duyeân sinh ra khaùc baûn taùnh khoâng; cuõng khoâng chaáp ñòa giôùi cho ñeán thöùc giôùi khaùc baûn taùnh khoâng; cuõng khoâng chaáp nhaân duyeân cho ñeán taêng thöôïng duyeân khaùc baûn taùnh khoâng; cuõng khoâng chaáp caùc phaùp do nhaân duyeân sinh ra khaùc baûn taùnh khoâng; cuõng khoâng chaáp voâ minh cho ñeán laõo töû khaùc baûn taùnh khoâng; cuõng khoâng chaáp Boá thí ba-la-maät-ña cho ñeán Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña khaùc baûn taùnh khoâng; cuõng khoâng chaáp phaùp khoâng beân trong cho ñeán phaùp khoâng khoâng taùnh töï taùnh khaùc baûn taùnh khoâng; cuõng khoâng chaáp chaân nhö cho ñeán caûnh giôùi chaúng theå nghó baøn khaùc baûn taùnh khoâng; cuõng khoâng chaáp Thaùnh ñeá khoå, taäp, dieät, ñaïo khaùc baûn taùnh khoâng; cuõng

khoâng chaáp boán Nieäm truï cho ñeán taùm chi Thaùnh ñaïo khaùc baûn taùnh khoâng; cuõng khoâng chaáp boán Tónh löï, boán Voâ löôïng, boán Ñònh voâ saéc khaùc baûn taùnh khoâng; cuõng khoâng chaáp taùm Giaûi thoaùt cho ñeán möôøi Bieán xöù khaùc baûn taùnh khoâng; cuõng khoâng chaáp phaùp moân giaûi thoaùt Khoâng, Voâ töôùng, Voâ nguyeän khaùc baûn taùnh khoâng; cuõng khoâng chaáp baäc Tònh quaùn cho ñeán baäc Nhö Lai khaùc baûn taùnh khoâng; cuõng khoâng chaáp baäc Cöïc hyû cho ñeán baäc Phaùp vaân khaùc baûn taùnh khoâng; cuõng khoâng chaáp taát caû phaùp moân Ñaø-la-ni, taát caû phaùp moân Tam-ma-ñòa khaùc baûn taùnh khoâng; cuõng khoâng chaáp naêm loaïi maét, saùu pheùp thaàn thoâng khaùc baûn taùnh khoâng; cuõng khoâng chaáp möôøi löïc cuûa Nhö Lai cho ñeán möôøi taùm phaùp Phaät baát coäng khaùc baûn taùnh khoâng; cuõng khoâng chaáp ba möôi hai töôùng toát, taùm möôi veû ñeïp cuûa baäc Ñaïi só khaùc baûn taùnh khoâng; cuõng khoâng chaáp phaùp khoâng queân maát, taùnh luoân luoân xaû khaùc baûn taùnh khoâng; cuõng khoâng chaáp trí Nhaát thieát, trí Ñaïo töôùng, trí Nhaát thieát töôùng khaùc baûn taùnh khoâng; cuõng khoâng chaáp quaû Döï löu cho ñeán Ñoäc giaùc Boà-ñeà khaùc baûn

taùnh khoâng; cuõng khoâng chaáp taát caû haïnh Ñaïi Boà-taùt khaùc baûn taùnh khoâng; cuõng khoâng chaáp quaû vò Giaùc ngoä cao toät cuûa chö Phaät khaùc baûn taùnh khoâng. Baïch Theá Toân, saéc laø baûn taùnh khoâng, baûn taùnh khoâng töùc laø saéc. Nhö vaäy cho ñeán quaû vò Giaùc ngoä cao toät cuûa chö Phaät töùc laø baûn taùnh khoâng. Baûn taùnh khoâng töùc laø quaû vò Giaùc ngoä cao toät cuûa chö Phaät. Phaät baûo: –Thieän Hieän, ñuùng vaäy, ñuùng vaäy, nhö oâng lôøi noùi! Caùc Ñaïi Boà-taùt raát laø hieám coù, tuy haønh taát caû phaùp ñeàu coù baûn taùnh laø khoâng maø thöôøng khoâng bò thoaùi thaát ñoái vôùi baûn taùnh khoâng. Thieän Hieän neân bieát, saéc chaúng khaùc baûn taùnh khoâng, baûn taùnh khoâng chaúng khaùc saéc. Saéc töùc laø baûn taùnh khoâng, baûn taùnh khoâng töùc laø saéc. Nhö vaäy cho ñeán quaû vò Giaùc ngoä cao toät cuûa chö Phaät cuõng chaúng khaùc baûn taùnh khoâng, baûn taùnh khoâng chaúng khaùc quaû vò Giaùc ngoä cao toät cuûa chö Phaät, quaû vò Giaùc ngoä cao toät cuûa chö Phaät töùc laø baûn taùnh khoâng, baûn taùnh khoâng töùc laø quaû vò Giaùc ngoä cao toät cuûa chö Phaät. Thieän Hieän neân bieát, neáu saéc khaùc baûn taùnh khoâng, baûn taùnh khoâng khaùc saéc. Saéc chaúng khaùc baûn taùnh khoâng, baûn taùnh khoâng chaúng khaùc saéc. Nhö vaäy cho ñeán quaû vò Giaùc ngoä cao toät cuûa chö Phaät khaùc baûn taùnh khoâng, baûn taùnh khoâng khaùc quaû vò Giaùc ngoä cao toät cuûa chö Phaät. Quaû vò Giaùc ngoä cao toät cuûa chö Phaät chaúng phaûi baûn taùnh khoâng, baûn taùnh khoâng chaúng phaûi quaû vò Giaùc ngoä cao toät cuûa chö Phaät neân caùc Ñaïi Boà-taùt khi haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa chaúng neân quaùn taát caû phaùp ñeàu coù baûn taùnh laø khoâng, ñeàu chaúng coù theå chöùng ñöôïc trí Nhaát thieát trí. Vì saéc chaúng khaùc baûn taùnh khoâng; baûn taùnh khoâng chaúng khaùc saéc. Saéc töùc laø baûn taùnh khoâng, baûn taùnh khoâng töùc laø saéc. Nhö vaäy cho ñeán quaû vò Giaùc ngoä cao toät cuûa chö Phaät chaúng khaùc baûn taùnh khoâng, baûn taùnh

khoâng chaúng khaùc quaû vò Giaùc ngoä cao toät cuûa chö Phaät. Quaû vò Giaùc ngoä cao toät cuûa chö Phaät töùc laø baûn taùnh khoâng, baûn taùnh khoâng töùc laø quaû vò Giaùc ngoä cao toät cuûa chö Phaät. Khi thöïc haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa, caùc Ñaïi Boà-taùt quaùn taát caû phaùp ñeàu coù baûn taùnh laø khoâng, neân coù theå chöùng trí Nhaát thieát. Vì sao? Vì lìa baûn taùnh khoâng thì khoâng coù phaùp naøo laø thaät, laø thöôøng, coù theå hoaïi, coù theå ñoaïn, chæ caùc phaøm phu meâ laàm ñieân ñaûo neân khôûi töôûng sai khaùc. Nghóa laø phaân bieät saéc khaùc baûn taùnh khoâng, hoaëc phaân bieät thoï, töôûng, haønh, thöùc khaùc baûn taùnh khoâng. Nhö vaäy cho ñeán phaân bieät taát caû haïnh Ñaïi Boà-taùt khaùc baûn taùnh khoâng. Hoaëc phaân bieät quaû vò Giaùc ngoä cao toät cuûa chö Phaät khaùc baûn taùnh khoâng. Caùc phaøm phu meâ muoäi phaân bieät caùc phaùp cuøng baûn taùnh khoâng coù söï sai khaùc neân chaúng bieát nhö thaät veà saéc, chaúng bieát nhö thaät veà thoï, töôûng, haønh, thöùc. Bôûi chaúng bieát nhö vaäy neân chaáp tröôùc saéc, chaáp tröôùc thoï, töôûng, haønh, thöùc, do chaáp tröôùc neân ñoái vôùi saéc chaáp ngaõ, ngaõ sôû, ñoái vôùi thoï, töôûng, haønh, thöùc, chaáp ngaõ, ngaõ sôû. Do voïng chaáp neân vöôùng maéc vaøo vaät beân trong, beân ngoaøi nhaän laáy saéc, thoï, töôûng, haønh, thöùc cuûa thaân sau. Do vaäy neân khoâng coù theå giaûi thoaùt caùc thöù sinh, giaø, beänh, cheát, saàu bi khoå öu naõo cuûa caùc caûnh giôùi neân luaân hoài maõi trong caùc coõi. Bôûi nhaân duyeân naøy caùc Ñaïi Boà-taùt truï baûn taùnh khoâng Ba-la-maät-ña haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa chaúng chaáp nhaän, saéc vaø hoaïi saéc, laø khoâng hoaëc baát khoâng, chaúng chaáp nhaän thoï, töôûng, haønh, thöùc, cuõng chaúng chaáp nhaän hoaïi thoï, töôûng, haønh, thöùc, laø khoâng hoaëc baát khoâng. Nhö vaäy cho ñeán chaúng chaáp nhaän taát caû haïnh cuûa Ñaïi Boà-taùt, cuõng chaúng chaáp nhaän hoaïi taát caû haïnh cuûa Ñaïi Boà-taùt laø khoâng hoaëc baát khoâng, cuõng chaúng chaáp nhaän quaû vò Giaùc ngoä cao toät cuûa chö Phaät, cuõng chaúng chaáp nhaän hoaïi quaû vò Giaùc ngoä cao toät cuûa chö Phaät laø khoâng hoaëc baát khoâng. Vì sao? Saéc chaúng hoaïi

khoâng, khoâng chaúng hoaïi saéc, nghóa laø ñaây laø saéc ñaây laø khoâng; thoï, töôûng, haønh, thöùc chaúng hoaïi khoâng, khoâng chaúng hoaïi thoï, töôûng, haønh, thöùc, nghóa laø ñaây laø thoï, töôûng, haønh, thöùc, ñaây laø khoâng. Nhö vaäy cho ñeán taát caû caùc haïnh Ñaïi Boà-taùt chaúng hoaïi khoâng, khoâng chaúng hoaïi taát caû caùc haïnh Ñaïi Boà-taùt, nghóa laø ñaây laø taát caû caùc haïnh Ñaïi Boà-taùt, ñaây laø khoâng; quaû vò Giaùc ngoä cao toät cuûa chö Phaät cuõng chaúng hoaïi khoâng, khoâng chaúng hoaïi quaû vò Giaùc ngoä cao toät cuûa chö Phaät, nghóa laø ñaây laø quaû vò Giaùc ngoä cao toät cuûa chö Phaät, ñaây laø khoâng. Ví nhö hö khoâng chaúng hoaïi hö khoâng. Hö khoâng vôùi beân trong chaúng hoaïi hö khoâng vôùi beân ngoaøi. Caûnh giôùi hö khoâng giôùi beân ngoaøi chaúng hoaïi caûnh giôùi hö khoâng beân trong. Nhö vaäy Thieän Hieän, saéc chaúng hoaïi khoâng, khoâng chaúng hoaïi saéc. Thoï, töôûng, haønh, thöùc chaúng hoaïi khoâng, khoâng chaúng hoaïi thoï, töôûng, haønh, thöùc. Vì sao? Caùc phaùp nhö theá ñeàu coù töï taùnh laø khoâng, khoâng theå phaân bieät, nghóa laø ñaây laø khoâng, ñaây laø baát khoâng.

Nhö vaäy cho ñeán taát caû caùc haïnh Ñaïi Boà-taùt chaúng hoaïi khoâng, khoâng chaúng hoaïi taát caû haïnh Ñaïi Boà-taùt. Quaû vò Giaùc ngoä cao toät cuûa chö Phaät chaúng hoaïi khoâng, khoâng chaúng hoaïi quaû vò Giaùc ngoä cao toät cuûa chö Phaät. Vì sao? Caùc phaùp nhö theá ñeàu khoâng coù töï taùnh chaúng theå phaân bieät, nghóa laø ñaây laø khoâng, ñaây laø baát khoâng. Baáy giôø Cuï thoï Thieän Hieän baïch Phaät raèng: –Baïch Theá Toân, neáu taát caû caùc phaùp ñeàu coù baûn taùnh laø khoâng, hoaøn toaøn khoâng sai khaùc. Do truï vaøo choã naøo maø caùc Ñaïi Boà-taùt höôùng tôùi quaû vò Giaùc ngoä cao toät? Quaû vò Giaùc ngoä cao toät cuûa chö Phaät khoâng coù hai haønh töôùng, do chaúng hai haønh töôùng coù theå chöùng quaû vò Giaùc ngoä cao toät. Cuùi xin Theá Toân thöông xoùt tuyeân noùi. Phaät baûo: –Thieän Hieän, ñuùng vaäy, ñuùng vaäy, nhö oâng lôøi noùi! Quaû vò Giaùc ngoä cao toät cuûa chö Phaät khoâng hai töôùng haønh, do chaúng hai töôùng haønh neân coù theå chöùng quaû vò Giaùc ngoä cao toät. Vì sao? Vì Boà-ñeà khoâng hai cuõng khoâng phaân bieät. Neáu coù ngöôøi naøo ñoái vôùi hai haønh töôùng vaø vôùi haïnh Boà-ñeà maø coù söï phaân bieät taát caû thì khoâng coù theå chöùng ñaéc quaû vò Giaùc ngoä cao toät theo söï mong caàu. Thieän Hieän neân bieát, caùc Ñaïi Boà-taùt ñoái vôùi haïnh Boà-ñeà vaø ñoái vôùi hai haønh töôùng cuõng chaúng phaân bieät, cuõng khoâng coù choã truï höôùng ñeán quaû vò Giaùc ngoä cao toät. Caùc Ñaïi Boà-taùt ñoái vôùi taát caû caùc phaùp khoâng hai haønh töôùng, cuõng chaúng phaân bieät, cuõng khoâng coù choã haønh thì coù theå chöùng quaû vò Giaùc ngoä cao toät theo söï mong caàu. Thieän Hieän neân bieát, söï caàu quaû vò Giaùc ngoä cao toät cuûa Ñaïi Boà-taùt chaúng phaûi hai haønh töôùng maø coù theå chöùng ñaéc ñöôïc, Boà-ñeà cuûa Ñaïi Boà-taùt ñeàu khoâng coù choã haønh, nghóa laø chaúng haønh nôi saéc, cuõng chaúng haønh nôi thoï, töôûng, haønh, thöùc. Nhö vaäy cho ñeán chaúng haønh taát caû haïnh Boà-taùt, cuõng chaúng haønh nôi quaû vò Giaùc ngoä cao toät cuûa chö Phaät. Vì sao? Vì Boà-ñeà cuûa caùc Ñaïi Boà-taùt chaúng duyeân nôi danh tieáng maø chaáp ngaõ, ngaõ sôû, töùc laø khoâng khôûi leân nieäm: “Ta haønh nôi saéc, ta haønh nôi thoï, töôûng, haønh, thöùc.” Nhö vaäy cho ñeán chaúng phaùt sinh yù nghó naøy: “Ta haønh taát caû haïnh Ñaïi Boà-taùt. Ta haønh quaû vò Giaùc ngoä cao toät cuûa chö Phaät.” Laïi nöõa Thieän Hieän, Boà-ñeà cuûa caùc Ñaïi Boà-taùt chaúng chaáp giöõ neân haønh, chaúng xaû boû neân haønh. Cuï thoï Thieän Hieän baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, Boà-ñeà cuûa caùc Ñaïi Boà-taùt chaúng chaáp giöõ neân haønh, chaúng xaû boû neân haønh. Boà-ñeà cuûa caùc Ñaïi Boà-taùt phaûi haønh ôû ñaâu? Phaät baûo:

–Naøy Thieän Hieän, yù oâng nghó sao? Boà-ñeà cuûa hoùa thaân Nhö Lai phaûi haønh choã naøo? Vì chaáp giöõ neân haønh hay vì boû neân haønh? Thieän Hieän ñaùp raèng: –Chaúng phaûi vaäy, thöa Theá Toân, hoùa thaân cuûa Nhö Lai thaät khoâng coù, laøm sao noùi coù Boà-ñeà, coù choã sôû haønh, hoaëc laáy hoaëc boû. Phaät baûo: –Naøy Thieän Hieän, yù oâng nghó sao? Boà-ñeà trong moäng cuûa caùc A-la-haùn thì phaûi haønh choã naøo, chaáp giöõ neân haønh hay vì xaû boû neân haønh? Thieän Hieän ñaùp raèng: –Baïch Theá Toân, chaúng phaûi vaäy! Vì caùc vò

A-la-haùn döùt heát caùc laäu hoaëc, ñeàu döùt saïch caùc trieàn caùi nhö thuøy mieân, hoân traàm, roát raùo khoâng moäng laøm sao coù Boà-ñeà trong moäng, coù choã ñeå haønh hoaëc chaáp giöõ hoaëc xaû boû. Phaät baûo: –Ñuùng vaäy, ñuùng vaäy, nhö oâng lôøi noùi! Vì caùc A-la-haùn hoaøn toaøn khoâng moäng, khoâng coøn hoân traàm, thuøy mieân, phaân bieät. Caùc Ñaïi Boà-taùt haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa coù Boà-ñeà cuõng laïi nhö theá chaúng giöõ neân haønh, chaúng xaû boû neân haønh, chaúng xaû boû neân haønh, hoaøn toaøn khoâng choã haønh, neân ñaït taát caû baûn taùnh khoâng cuûa taát caû caùc phaùp. Cuï thoï Thieän Hieän laïi baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, Ñaïi Boà-taùt naøo haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa coù Boà-ñeà chaúng chaáp giöõ neân haønh, chaúng xaû boû neân haønh, hoaøn toaøn khoâng choã haønh. Nghóa laø chaúng haønh nôi saéc, cuõng chaúng haønh nôi thoï, töôûng, haønh, thöùc. Nhö vaäy cho ñeán chaúng haønh nôi taát caû haïnh Ñaïi Boà-taùt, cuõng chaúng haønh nôi quaû vò Giaùc ngoä cao toät cuûa chö Phaät. Ñaâu coù Ñaïi Boà-taùt vì muoán laøm lôïi ích cho caùc höõu tình cho neân khoâng haønh Boá thí ba-la-maät-ña cho ñeán Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña, khoâng haønh phaùp khoâng beân trong cho ñeán phaùp khoâng khoâng taùnh töï taùnh; khoâng haønh chaân nhö cho ñeán caûnh giôùi chaúng theå nghó baøn; khoâng haønh Thaùnh ñeá khoå, taäp, dieät, ñaïo; khoâng haønh boán Nieäm truï cho ñeán taùm chi Thaùnh ñaïo; khoâng haønh boán Tónh löï, boán Voâ löôïng, boán Ñònh voâ saéc; khoâng haønh taùm Giaûi thoaùt cho ñeán möôøi Bieán xöù; khoâng haønh phaùp moân giaûi thoaùt Khoâng, Voâ töôùng, Voâ nguyeän; khoâng haønh baäc Cöïc hyû cho ñeán baäc Phaùp vaân; khoâng haønh taát caû phaùp moân Ñaø-la-ni, taát caû phaùp moân Tam-ma-ñòa; khoâng haønh naêm loaïi maét, saùu pheùp thaàn thoâng; khoâng haønh möôøi löïc cuûa Nhö Lai cho ñeán möôøi taùm phaùp Phaät baát coäng; khoâng haønh ba möôi hai töôùng toát, taùm möôi veû ñeïp cuûa baäc Ñaïi só; khoâng haønh phaùp khoâng queân maát, taùnh luoân luoân xaû; khoâng haønh trí Nhaát thieát, trí Ñaïo töôùng, trí Nhaát thieát töôùng; chaúng truï vaøo thaàn thoâng thuø thaéng cuûa Boà-taùt coù thaàn thoâng thuø thaéng ñem laïi söï thaønh töïu cho höõu tình, laøm nghieâm tònh coõi Phaät neân ñöôïc quaû vò Giaùc ngoä cao toät? Phaät baûo: –Naøy Thieän Hieän, Boà-ñeà cuûa caùc Ñaïi Boà-taùt tuy khoâng coù choã haønh nhöng caùc Ñaïi Boà-taùt vì muoán laøm lôïi ích cho caùc höõu tình neân caàn phaûi Boá thí ba-la-maät-ña cho ñeán Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña. Nhö vaäy cho ñeán haønh trí Nhaát thieát, trí Ñaïo töôùng, trí Nhaát thieát töôùng, caàn phaûi truï vaøo thaàn thoâng thuø thaéng cuûa Boà-taùt, ñeå ñem laïi söï thaønh töïu cho höõu tình, laøm nghieâm tònh coõi Phaät cho ñeán ñaéc quaû vò Giaùc ngoä cao toät. Cuï thoï Thieän Hieän thöa vôùi Phaät raèng: –Baïch Theá Toân, Boà-ñeà cuûa caùc Ñaïi Boà-taùt neáu khoâng coù choã haønh, seõ khoâng coù

Ñaïi Boà-taùt vì muoán laøm lôïi ích cho caùc höõu tình neân khoâng truï Boá thí ba-la-maät-ña cho ñeán Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña tu taäp laâu daøi laøm cho vieân maõn. Nhö vaäy cho ñeán khoâng truï trí Nhaát thieát, trí Ñaïo töôùng, trí Nhaát thieát töôùng tu taäp laâu daøi laøm cho vieân maõn, khoâng truï vaøo thaàn thoâng thuø

thaéng cuûa Boà-taùt, ñem laïi söï thaønh töïu cho höõu tình, laøm nghieâm tònh coõi Phaät tu taäp laâu daøi laøm cho vieân maõn maø ñaéc quaû vò Giaùc ngoä cao toät. Phaät baûo: –Thieän Hieän, Boà-ñeà cuûa caùc Ñaïi Boà-taùt tuy khoâng coù choã haønh maø caùc Ñaïi Boà-taùt vì muoán laøm lôïi ích caùc höõu tình caàn phaûi an truï vaøo Boá thí ba-la-maät-ña cho ñeán Baùt- nhaõ ba-la-maät-ña tu taäp laâu daøi laøm cho vieân maõn. Nhö vaäy cho ñeán caàn phaûi an truï vaøo trí Nhaát thieát, trí Ñaïo töôùng, trí Nhaát thieát töôùng tu taäp laâu daøi laøm cho vieân maõn, caàn phaûi an truï vaøo thaàn thoâng thuø thaéng cuûa Boà-taùt, ñem laïi söï thaønh töïu cho höõu tình, laøm nghieâm tònh coõi Phaät tu taäp laâu daøi laøm cho vieân maõn cho ñeán ñaéc quaû vò Giaùc ngoä cao toät. Thieän Hieän neân bieát, Ñaïi Boà-taùt naøo tu taäp caùc caên laønh chöa ñöôïc vieân maõn taát caû thì khoâng theå naøo ñaéc quaû vò Giaùc ngoä cao toät theo söï mong caàu. Thieän Hieän neân bieát, Ñaïi Boà-taùt naøo muoán ñaéc quaû vò Giaùc ngoä cao toät, neân truï vaøo baûn taùnh khoâng cuûa saéc, neân truï vaøo baûn taùnh khoâng thoï, töôûng, haønh, thöùc. Nhö vaäy cho ñeán neân an truï vaøo baûn taùnh khoâng taát caû haïnh cuûa Ñaïi Boà-taùt, neân truï vaøo baûn taùnh khoâng quaû vò Giaùc ngoä cao toät cuûa chö Phaät, neân truï vaøo baûn taùnh khoâng cuûa taát caû phaùp, neân truï vaøo baûn taùnh khoâng cuûa taát caû höõu tình, tu haïnh Boá thí ba-la-maät-ña cho ñeán Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña laøm cho ñöôïc vieân maõn. Nhö vaäy cho ñeán tu haønh trí Nhaát thieát, trí Ñaïo töôùng, trí Nhaát thieát töôùng laøm cho ñöôïc vieân maõn, tu haønh thaàn thoâng thuø thaéng cuûa Boà-taùt ñem laïi söï thaønh töïu cho höõu tình, laøm nghieâm tònh coõi Phaät, laøm cho vieân maõn môùi ñaéc quaû vò Giaùc ngoä cao toät. Thieän Hieän neân bieát, ñoù laø lyù ñaïo baûn taùnh khoâng cuûa taát caû phaùp vaø lyù ñaïo baûn taùnh khoâng cuûa höõu tình roát raùo vaéng laëng khoâng coù chuùt phaùp coù theå taêng, coù theå giaûm, coù theå sinh, coù theå dieät, coù theå ñoaïn, coù theå thöôøng, coù theå nhieãm, coù theå tònh, coù theå ñaéc quaû, coù theå hieän quaùn. Thieän Hieän neân bieát, caùc Ñaïi Boà-taùt nöông theá tuïc neân noùi tu haønh Baùt-nhaõ ba-la- maät-ña, ñaõ bieát roõ nhö thaät veà baûn taùnh khoâng, roài chöùng ñaéc quaû vò Giaùc ngoä cao toät chöù khoâng nöông nghóa thuø thaéng. Vì sao vaäy? Vì trong chaân lyù thaéng nghóa khoâng coù saéc coù theå ñöôïc, cuõng khoâng coù thoï, töôûng, haønh, thöùc coù theå ñöôïc. Nhö vaäy cho ñeán khoâng coù taát caû haïnh Ñaïi Boà-taùt coù theå ñöôïc, cuõng khoâng coù quaû vò Giaùc ngoä cao toät cuûa chö Phaät coù theå ñöôïc, cuõng khoâng haønh taát caû haïnh Ñaïi Boà-taùt coù theå ñöôïc, cuõng khoâng haønh quaû vò Giaùc ngoä cao toät cuûa chö Phaät coù theå ñöôïc. Naøy Thieän Hieän, caùc phaùp nhö vaäy ñeàu nöông maø laäp ngoân, giaû baøy, chaúng nöông vaøo nghóa thuø thaéng. Thieän Hieän, caùc Ñaïi Boà-taùt luùc môùi phaùt taâm haønh Baùt-nhaõ ba-la- maät-ña saâu xa raát maïnh meõ, vì caùc höõu tình haønh haïnh Boà-ñeà nhöng ôû trong taâm naøy ñeàu khoâng coù choã ñaéc; ñoái vôùi höõu tình cuõng khoâng sôû ñaéc, ñoái vôùi ñaïi Boà-ñeà cuõng khoâng choã ñaéc, ñoái vôùi Phaät Boà-taùt cuõng khoâng choã ñaéc. Vì taát caû phaùp, taát caû höõu tình ñeàu khoâng theå ñaéc vaäy. Baáy giôø Cuï thoï Thieän Hieän thöa vôùi Phaät raèng: –Baïch Theá Toân, neáu taát caû phaùp ñeàu

khoâng sôû höõu, hoaøn toaøn chaúng theå naém baét ñöôïc, Ñaïi Boà-taùt laøm sao thöïc haønh haïnh Boà-ñeà? Laøm sao ñaït quaû vò Giaùc ngoä cao toät theo söï mong caàu? Ai haønh haïnh Boà-ñeà? Ai coù theå chöùng ñaéc?

Phaät baûo: –Thieän Hieän, yù oâng nghó sao? Tröôùc tieân oâng y cöù vaøo caûnh giôùi ñoaïn ñöùc ñeå ñoaïn caùc phieàn naõo, ñaéc caên voâ laäu, truï ñònh voâ giaùn, ñöôïc quaû Döï löu, keá laø quaû Nhaát lai, quaû Baát hoaøn vaø sau heát laø quaû A-la-haùn. Vaøo luùc aáy, oâng coù thaáy höõu tình hoaëc taâm hoaëc ñaïo, hoaëc caùc ñaïo quaû coù theå ñaéc khoâng? Thieän Hieän ñaùp: –Baïch Theá Toân, khoâng coù. Phaät baûo: –Naøy Thieän Hieän, baáy giôø oâng y chæ vaøo caûnh giôùi ñoaïn ñöùc, döùt caùc phieàn naõo, ñöôïc caên voâ laäu, ñoái vôùi höõu tình taâm, ñaïo vaø ñaïo quaû ñeàu khoâng choã ñaéc, laøm sao noùi coù ñaéc quaû A-la-haùn? Thieän Hieän ñaùp: –Baïch Theá Toân, nöông vaøo theá tuïc maø noùi khoâng nöông vaøo nghóa thuø thaéng. Phaät baûo: –Thieän Hieän, ñuùng vaäy, ñuùng vaäy, nhö oâng lôøi noùi! Caùc Ñaïi Boà-taùt cuõng laïi nhö theá, nöông theá tuïc maø noùi haønh ñaïo Boà-ñeà vaø chöùng ñaéc quaû vò Giaùc ngoä cao toät, chaúng nöông nghóa thaéng nghóa. Thieän Hieän neân bieát, nöông theá tuïc neân giaû noùi coù saéc, thoï, töôûng, haønh, thöùc. Nhö vaäy cho ñeán nöông theá tuïc neân giaû noùi coù taát caû haïnh Ñaïi Boà-taùt, quaû vò Giaùc ngoä cao toät cuûa chö Phaät. Nöông theá tuïc neân giaû noùi höõu tình Boà-taùt, chö Phaät, chaúng nöông thaéng nghóa. Thieän Hieän neân bieát, caùc Ñaïi Boà-taùt khoâng thaáy coù phaùp naøo ñoái vôùi quaû vò Giaùc ngoä cao toät coù taêng, coù giaûm, coù lôïi, coù haïi, vì taát caû phaùp baûn taùnh laø khoâng. Thieän Hieän neân bieát, caùc Ñaïi Boà-taùt ñoái vôùi taát caû phaùp quaùn baûn taùnh laø khoâng coøn khoâng theå ñöôïc, huoáng gì laø khi môùi phaùt taâm maø coù theå ñaéc hay sao? Taâm phaùt ban ñaàu coøn khoâng theå ñaéc, huoáng gì tu Boá thí ba-la-maät-ña cho ñeán Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña laøm sao coù theå ñöôïc? Huoáng truï phaùp khoâng beân trong cho ñeán phaùp khoâng khoâng taùnh töï taùnh laøm sao coù theå ñöôïc? Huoáng truï chaân nhö cho ñeán caûnh giôùi chaúng theå nghó baøn laøm sao coù theå ñöôïc? Huoáng truï Thaùnh ñeá khoå, taäp, dieät, ñaïo laøm sao coù theå ñöôïc? Huoáng tu boán Nieäm truï cho ñeán taùm chi Thaùnh ñaïo laøm sao coù theå ñöôïc? Huoáng tu boán Tónh löï, boán Voâ löôïng, boán Ñònh voâ saéc laøm sao coù theå ñöôïc? Huoáng tu taùm Giaûi thoaùt cho ñeán möôøi Bieán xöù laøm sao coù theå ñöôïc? Huoáng tu phaùp moân giaûi thoaùt Khoâng, Voâ töôùng, Voâ nguyeän laøm sao coù theå ñöôïc? Huoáng tu baäc Cöïc hyû cho ñeán baäc Phaùp vaân laøm sao coù theå ñöôïc? Huoáng tu taát caû phaùp moân Ñaø-la-ni, taát caû phaùp moân Tam-ma-ñòa laøm sao coù theå ñöôïc? Huoáng tu naêm loaïi maét, saùu pheùp thaàn thoâng laøm sao coù theå ñöôïc? Huoáng tu möôøi löïc cuûa Nhö Lai cho ñeán möôøi taùm phaùp Phaät baát coäng laøm sao coù theå ñöôïc? Huoáng tu ba möôi hai töôùng toát, taùm möôi veû ñeïp cuûa baäc Ñaïi só laøm sao coù theå ñöôïc? Huoáng tu phaùp khoâng queân maát, taùnh luoân luoân xaû laøm sao coù theå ñöôïc? Huoáng tu trí Nhaát thieát, trí Ñaïo töôùng, trí Nhaát thieát töôùng laøm sao coù theå ñöôïc? Huoáng tu taát caû haïnh Ñaïi Boà-taùt laøm sao coù theå ñöôïc? Huoáng

tu quaû vò Giaùc ngoä cao toät cuûa chö Phaät laøm sao coù theå ñöôïc? Thieän Hieän, caùc Ñaïi Boà-taùt ñoái vôùi vieäc tu truï vaøo taát caû Phaät phaùp neáu coøn coù choã ñaéc, thì khoâng coù leõ aáy. Nhö vaäy Thieän Hieän, caùc Ñaïi Boà-taùt haønh Baùt-nhaõ ba-la-maät-ña saâu xa baèng phöông tieän tu haønh haïnh ñaïi Boà-ñeà, chöùng ñöôïc quaû vò Giaùc ngoä cao toät thöôøng laøm lôïi ích, an laïc cho höõu tình.

M

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.